Бутун дунё пролетарлари, бирлашингиз!

ТОШКЕНТ ҲАҚИҚАТИ

ЎЗБЕКИСТОН КОММУНИСТИК ПАРТИЯСИ ТОШКЕНТ ОБЛАСТЬ КОМИТЕТИ ВА ХАЛҚ ДЕПУТАТЛАРИ ТОШКЕНТ ОБЛАСТЬ СОВЕТИНИНГ ОРГАНИ

ГАЗЕТА 1928 ЙИЛ 11 ДЕКАБРДАН ЧИҚА БОШЛАГАН ● № 30 (8520). ● 12 февраль, 1985 йил ● СЕШАНБА ● Баҳоси 3 тийин.

Ҳозир чорва қишлови муваффақиятли ўтказилишини таъминлаш, чорвачилик маҳсулотлари етиштириш ва тайёрлашда асло пасайишга йўл қўймаслик учун ҳамма имкониятлардан фойдаланиш жуда муҳимдир.

К. У. ЧЕРНЕНКО

Коммунистик меҳнат зарбдорлари

«Подъёмник» заводининг коммунистик меҳнат зарбдори Евгений Чернов бошчилигидаги слесарлар бригадаси мураккаб топшириқларни барвақт бажариши билан корхонада яхши танилган. Бригада бошлиғи эса бу ишларда барчага ибрат бўлади. Евгений Чернов социалистик мусобақада ҳам юқори натижаларга эришиб, айни пайтда 1990 йил ҳисобига меҳнат қиляпти.

М. Нуриддинов фотоси.

Термоизоляция маҳсулотлари Тошкент экспериментал тажриба заводининг ишчилари буюк Ғалабанинг 40 йиллигини муносиб меҳнат совғалари билан кутиб олишга ҳаракат қилмоқдалар. Шу муносабат билан ўтказилаётган социалистик мусобақада ўровчи К. Қурбонова юқори кўрсаткичларга эришаяпти. У смена топшириқларини 130 процентга етказиб адо этяпти.

Т. Каримов фотоси.

КЕНГ ҚАТОРЛАРДА

Ўрта Осиё қишлоқ хўжалигини механизациялаш ва электрлаштириш илмий тадқиқот институти пахтачилик учун машиналар давлат махсус конструкторлик бюроси билан биргаликда яратган агрегатлар пахта етиштиришнинг илғор технологиясини жорий этишни жадаллаштиради. Тракторга тиркаладиган янги механизмлар дала юзида кенг эгатларни кесиб беришга мўлжалланган, кўкламда уларга техника экинлари уруғи ташланади.

Бундай ариқларда пахта етиштириш усули республиканинг бир қанча хўжаликларида жумладан, Гулистон районининг Фрунзе номли, Ўрта Чирчиқ районининг «Северний Маяк» колхозларида, Ғалаба районининг «Ўзбекистон ССР беш йиллиги» совхозида яхши натижалар берди. Оддий жўяклардан бу ариқларнинг фарқи шуки, чигит ораси 90 сантиметр қилиниб, икки қатор экилади. Бу технология тупроқдаги намнинг яхши сақланишини таъминлайди, натижада дастлабки икки суғоришни қатор оралатиб ўтказиш мумкин бўлади. Ғўзалар гуллаши арафасидагина ариқларда суғориш жўяклари олинади, шундан кейинги суғоришларнинг ҳаммаси одатдаги усулда — ҳар бир қатор орасидан ўтказилади.

Илгари махсус машиналар йўқлиги сабабли чигитни мана шундай ариқларга экишдан иборат илғор технология жорий этилмай турган эди. Янги механизмлар тупроқни чигит экиш учун тез суръатлар билан тайёрлаш имконини беради. Бу механизмларнинг ҳар бири кунига 3—4 гектар ерда ариқ кесиб бера олишини синовлар кўрсатди.

Янги агрегатларнинг универсаллиги уларнинг энг яхши фазилатларидан биридир. Чунончи уларни ғилдиракли тракторларга ҳам, ўрмаловчи тракторларга ҳам тиркай бериш мумкин. Бундан ташқари машиналар одатдаги жўякларни ҳам ола билади, уларга чигит бир қаторлаб экилади.

Ҳозир олимлар ариқ ва пушталарда пахта етиштириш учун фойдаланиладиган бошқа машина ва механизмларни яратиш устида иш олиб бормоқдалар.

(ЎзТАГ мухбири).

ЎЗБЕКИСТОН КОМПАРТИЯСИ МАРКАЗИЙ КОМИТЕТИ XVI ПЛЕНУМИ ҚАРОРЛАРИ ҚАНДАЙ БАЖАРИЛМОҚДА?

ҚИШЛОВ БИЛАН СИНОВ

Муҳим давлат аҳамиятига эга бўлган бу мавсумни ўтказишдаги камчиликларни тезроқ тугатайлик

ҚИШЛОВ — чорвачиликда энг муҳим ва масъулиятли давр ҳисобланади. Соҳани муваффақиятли ривожлантириш, 1985 йилда ва умуман беш йилликда гўшт, сут, тухум, етиштириш ва давлатга сотиш юзасидан белгиланган план ва топшириқларнинг муваффақиятли бажарилиши, табиийки, кўп жиҳатдан бу мавсумнинг уюшқоқлик билан ўтказилишига боғлиқдир.

Бироқ, областнинг барча районларида яқинда ўтказилган текшириш натижасида бир қатор жойларда чорва қишловига панжа орасидан қаралаётганлиги маълум бўлиб қолди.

Кўпгина колхозларда қишловга қониқарсиз тайёргарлик кўрилган. Бундай колхозлар ва совхозларнинг, сут-товар фермалари ва комплексларнинг раҳбарлари ҳамда мутахассислари чорвачилик биноларини ремонт қилиш, иситиш билан астойдил шуғулланмаганлар. Афтидан улар ҳар йилгидек бу йил ҳам қиш илиқ-иссиқ бўлади, совуқ кунлар бўлмайди, деб ўйлаган бўлсалар керак. Шунинг учун ҳам улар кўзларини чирт юмиб, юқори ташкилотларга «ҳаммаси тайёр, озуқа етарли, қишловни соз ва беталафот ўтказамиз» деб ахборот бериб юбораверганлар.

Афсуски, дастлабки совуқ кунлар бошланиши биланоқ уларнинг айблари очилиб қолди. Ҳақиқий аҳвол кўзгудагидек кўриниб, ёлғон ваъдалар берилганлиги аён бўлди.

Декабрь ва январнинг қаттиқ совуқ кунларида кўпгина жойларда водопровод трубалари ёрилиб ишдан чиқди. Фермаларни сув билан таъминлаш ғоят мушкуллашди. Чорва моллари сақланаётган хоналардаги гўнгни тозалайдиган механизмлар ишдан чиқди, санитария ҳолатига зид аҳвол юз берди. Оқибатда чорва молларининг маҳсулдорлиги кескин камайиб кетди.

Айниқса, Бўка районида ташвишли аҳвол юз берди.

Бу районда қишлов арафасида партия, совет, хўжалик органларининг қишловни ўтказиш бўйича тадбирлари ишлаб чиқилиб, район партия комитети томонидан тасдиқланган эди. Бу тадбирларни изчиллик билан оғишмай амалга ошириш талаб этилди. Қоғозда ҳамма ишлар жуда силлиқ кетаётганга ўхшаб туюларди.

Минг афсуски, район партия комитети ҳам, район ижроия комитети ҳам бу тадбирларнинг бажарилиши қандай бораётганлигини назорат қилиб туришни хаёлларига келтирмадилар.

Қишловнинг тўрт ойи мобайнида райондаги 18 та хўжаликдан 16 тасида сут етиштириш ва давлатга топшириш, 17 тасида гўшт сотиш, барча хўжаликларда эса тухум етиштириш ва давлатга топшириш камайтириб юборилди. Чорва молларининг нобудгарчилиги ҳаддан зиёд кўпайиб кетди. Ахир бошқача бўлиши ҳам мумкин эмас эди-да. Чунки хўжаликларда энг оддий нарсаларга ҳам эътибор қилинмайди.

Масалан, энг яхши хўжалик, деб ҳисобланадиган «Коммунизм» колхозидаги аҳвол қандай эканлиги билан танишиб кўрайлик. Бу ерда чорва молларини ем-хашак билан таъминлаш ва озиқлантириш ниҳоятда пала-партишлик билан олиб борилади. Сунъий урчитиш пункти ишламайди. Моллар яйратиладиган майдонлар ўз вақтида тозаланмайди. Зооветеринария талаблари қўпол равишда бузилади. Ачинарлиси шундаки, колхоз раиси С. Саймоқов қишлов даврида фермага бирон марта бориб, чорвадорлар ҳолидан хабар олмади, у ердаги ишлар қандай бораётганлигини ўз кўзи билан кўрмади. У фермада ўз соҳасини биладиган мутахассислар ишлаяптими, йўқми, бу тўғрида ўйлаб ҳам кўрмади. Ваҳоланки, фермага аввал далачилик бригадасининг бошлиғи бўлиб ишлаб келган киши раҳбарлик қилмоқда. У чорвачиликдан мутлақо бехабар. Ана энди натижалар қандай бўлиши мумкинлигини ўзингиз тасаввур қилиб кўринг. Ўтган йилнинг шу вақтидагига нисбатан сут соғиб олиш 34 процентга камайиб кетди.

Булардан кўриниб турибдики, Бўка район партия комитети ва район ижроия комитетининг чорвачиликдаги аҳвол тўғрисида бонг уриши учун етарли асоси бор эди.

Лекин таажжубки, 1984 йилнинг 1 октябридан 1985 йилнинг 28 январигача бўлган давр мобайнида Бўка район партия комитети бюроси мажлисларида хўжалик раҳбарлари ва партия комитетлари секретарларининг қишловни қандай ўтказиш ҳақидаги масала юзасидан бирон марта ҳам ҳисоботлари эшитилмади.

Район партия комитети ва район ижроия комитети томонидан назоратнинг йўқлигидан фойдаланган колхоз ва совхозларнинг раҳбарлари ва партия комитетларининг секретарлари ўз бурчларини бажаришга масъулиятсизлик билан муносабатда бўла бошладилар, чорва қишловининг ўтказилиши масалалари билан шуғулланмай қўйдилар. Ферма ходимларининг куч-ғайратини белгиланган вазифаларни муваффақиятли бажаришга сафарбар этмадилар. Эндиликда шундай савол туғилади. Об-ҳавонинг совуқ келиши баҳонами? Асло баҳона бўлолмайди. Ҳамма гап уюшқоқлик, ташкилотчиликнинг йўқлигида, ишга онгли муносабатда бўлинмаганлигидадир. Шунинг учун ҳам бу масала область партия комитетининг бюро йиғилишида муҳокама қилинганидан сўнг Т. Исломов район партия комитетининг биринчи секретари вазифасидан озод қилинди. Бу — кўпчиликка сабоқ бўлиши керак эди.

Афсуски, ҳамма ерда ҳам бу сабоқдан тўғри хулоса чиқариб олмадилар. Калинин, Оққўрғон, Ғалаба ва бошқа бир қатор районларда ҳам чорвачилик маҳсулотлари етиштириш ва топширишда кескин пасайишга йўл қўйилди.

Масалан, Калинин районидаги Оржоникидзе номли колхозда (раиси С. Ғиёсов, партия комитетининг секретари С. Айтубоев) қишлов даврида мавжуд сигирларнинг ярмигина соғилмоқда. Соғин сигир бошига тақсимлаганда ҳар бир сигирдан атиги 3,4 килограммдан сут олинмоқда. Қоғозда эса озуқанинг 2,5 баравар кўп сарф этилаётганлиги қайд қилинган. Қишлов даврида хўжасизликка йўл қўйилганлиги оқибатида 52 бош қорамол мажбурий равишда сўйиб юборилди.

«Партия XXI съезди» совхозида эса (директори Т. Мелибоева, партия комитетининг секретари Б. Жўраев) 173 бош сигирнинг 40 таси ўртача семизликдан ҳам пастдир. Аслида эса нормада кўзда тутилганидан икки баравар кўп озуқа сарфлаб юборилган. 1 октябрдан 20 январга қадар 38 бош бузоқ олинган. Улардан 28 таси касалликка чалинганлиги учун мажбуран сўйиб юборилди. Совхозда ҳаммаси бўлиб 45 бош қорамол нобуд бўлди. Бу совхоз раҳбарлари хўжаликка ана шу тариқа «раҳбарлик» қилмоқдалар.

Булар фақат икки хўжаликкагина тааллуқли мисоллардир. Энди район бўйича олинган қуйидаги яхлит маълумотларга эътибор беринг (район партия комитетининг биринчи секретари Р. Қамбаров, район ижроия комитетининг раиси А. Авулқосимов). Ўтган йили район колхозлари ва совхозларида қисир қолиш, нотўғри сунъий қочириш, мастит касаллиги туфайли соғин сигирлар 730 бошга камайиб кетди. Зотан, улар сермаҳсул, қора-ола зотли сигирлар эди.

Фермаларда соғиш ишларини хўжасизларча олиб бориш оқибатида сигирларнинг деярли учдан бир қисми соғилмади. Лекин бу сигирлар ҳеч бир асоссиз равишда ҳисоботларда гўшт учун боқилаётган моллар деб кўрсатилди. Бу ўз-ўзини алдаш эди. Сигирлардан сут соғиб олишдаги ишларимизнинг ҳаммаси яхши, деб ҳақиқий аҳволни бўяб кўрсатиш эди. Ҳисоботларда 1984 йилда район бўйича ҳар бош сигирдан ўртача 3965 килограммдан сут соғиб олинган деб кўрсатилган. Амалда эса бу кўрсаткич 2850 килограммни ташкил этган, холос.

Қишловнинг ўтган тўрт ойи мобайнида районда сут соғиб олиш ўтган йилнинг шу вақтидагига нисбатан деярли 41 процентга камайиб кетди.

Бошқа районлардаги қатор хўжаликларнинг раҳбарлари ва мутахассислари ҳам озуқа базасини мустаҳкамлаш, урғочи молларнинг қисир қолишига барҳам бериш, қорамолларни боқиш, парвариш қилиш, сақлаш ишларини яхшилашга қаратилган ишларни олиб бориш ўрнига ҳисоботларда сигирлар маҳсулдорлигини ошириб кўрсатишни одат қилиб олдилар. Улар гўштга боқиладиган сигирлар сонини нормативда кўрсатилганидан анча кўпайтириб юбордилар. Қатор хўжаликларда эса раҳбарлар, бухгалтерия-иқтисод ишлари билан шуғулланувчи ходимлар ва мутахассислар мавжуд сигирларнинг бир қисмини ҳисобга киритмай, яшириб қолиш йўлига ўтиб олдилар.

Бундай кўзбўямачиликларнинг Коммунистик районидаги «Политотдел» ва «Ўзбекистон» сингари илғор хўжаликларда ҳам фош этилганлиги ғоят ташвиш туғдиради. Коммунистик район партия комитети бу хўжалик раҳбарларининг ишини муҳокама қилиб, уларга тегишли жазо берди. КПСС аъзолари — «Политотдел» колхозининг раиси М. Г. Хван, ва «Ўзбекистон» колхозининг раиси А. Р. Цой ўртоқларга ҳайфсан берилди.

Чорвачилик — ем-хашакдан бошланади. Буни ҳамма яхши билади. Лекин айрим масъул ўртоқлар бу оддий ҳақиқатни унчалик тушуниб етишмаган чоғи.

Ўтган йилнинг кузида кўпгина хўжаликлардан дағал озуқа тайёрлаш планлари бажарилганлиги ва ошириб бажарилганлиги ҳақида хушхабарлар олинди. Қани энди, қишда шу қоғозлар билан чорвани боқиб, тўйдириш мумкин бўлса?!

Районлардаги мутасадди кишилар озуқалар чиндан ҳам шунчалик мўл-кўлми, йўқми эканлигини текшириб кўрмадилар, кўзбўямачиларнинг сўзларига лаққа тушдилар. Мана энди ҳамма нарсанинг хашаги очилмоқда.

Ҳисобот маълумотларига қараганда Пискент райони хўжаликларида қишлов учун 29,1 минг тонна дағал озуқа тайёрланган. Амалда эса 1 октябргача фермаларда 22,5 минг тонна озуқа жамғарилди: воажаб, қолган 6,6 минг тонна озуқа қани?! Энди эса бу озуқа бор эди, қишлов бошлангунгача молларга едирилди деб, изоҳ беришмоқда. Шундай экан улар нега қишлов учун жамғарилган озуқалар ҳисоботларига қўшиб кўрсатилди? Равшанки, бу кўзбўямачиликдан ўзга нарса эмас. Шунинг учун ҳам колхоз ва совхозларда қишлов бошланган дастлабки кунларданоқ озуқани «тежай бошладилар», бошқача қилиб айтганда, чорванинг рисқини қийишга, рационнинг тўртдан бир қисмини уриб қолишга киришдилар. Хўш, бу ҳолда қандай қилиб маҳсулдорлик ҳақида гап бўлиши мумкин? Шунинг учун ҳам район бўйича ҳар бош соғин сигирдан кунига ўртача атиги 5,1 килограммдан сут соғиб олинаётганлиги бежиз эмас, албатта.

Пискент районидаги кўпгина хўжаликларда ем-хашакни қайта тайёрлаб, едиришга эътибор берилмаяпти. «Ўзбекистон ССР 50 йиллиги», Тельман номли, «Гулистон» колхозларида озуқа цехлари ҳалигача ишлатилмаяпти.

Бошқа бир қатор районларда тайёрланган ем-хашаклар миқдорини ҳисоботларда атайин ошириб кўрсатиш, қўшиб ёзиш ҳолларига йўл қўйилганлиги ҳам маълум бўлди.

Афтидан, район партия комитетларининг секретарлари, район ижроия комитетларининг раислари, хўжаликларнинг раҳбарлари ва хўжалик партия комитетларининг секретарлари ҳалигача Ўзбекистон Компартияси Марказий Комитетининг XVI пленуми ва область партия комитетининг IV пленуми қарорларидан тегишли хулоса чиқариб олмаганга ўхшайдилар.

Ем-хашак танқис бўлиб турган бир пайтда ундан тўғри фойдаланиш, озуқаларни қайта тайёрлаб тўйимлилигини ошириб, сўнгра молларга едириш ғоят катта аҳамиятга эгадир. Бу соҳада ҳам аҳвол ташвишланарлидир. Областдаги мавжуд 205 та озуқа цехидан фақат 139 таси озуқаларни аралаштирадиган ва буғлаб берадиган механизмлар билан таъмин этилган. Қолган фермаларда мавжуд ем-хашаклар шундайлигича ёки мутлақо тайёрланмасдан молларга берилаяпти ёки бўлмаса бу озуқалар чорвадорларнинг ўзлари томонидан даққиюнусдан қолган усул билан тайёрлаб берилмоқда.

Бундай аҳволнинг рўй беришида область агросаноат бирлашмаси, жумладан, унинг составига кирувчи «Госкомсельхозтехника» область бирлашмаси, область қишлоқ хўжалик ишлаб чиқариш бошқармасининг ҳам айби бордир. Шунингдек, хўжаликларнинг раҳбарлари ҳам талаб қилинган даражада қатъиятлик кўрсатмаётирлар.

Фермаларда бригада пудратини қўллаш — чорвачиликни жадал ривожлантириш, ишлаб чиқариш кўрсаткичларини яхшилаш ва маҳсулдорликни оширишда ғоят катта аҳамиятга эгадир. «Правда» газетаси ўзининг 6 февраль сонида босилган «Фермаларда пудрат» сарлавҳали бош мақоласида бу ҳақда яна бир бор эслатиб ўтди.

Бизда ҳам ўз вақтида Оржоникидзе районидаги «Октябрь» колхози сут-товар фермаси чорвадорлари коллектив пудратни жорий этиш ташаббуси билан чиққан эдилар. Бироқ, бу ташаббусни ҳеч ким қўллаб-қувватламади. Мазкур колхоз правлениеси ташаббускорларга ҳеч қандай ёрдам бермади. Район партия комитети бу муҳим тадбир қандай амалга оширилаётганлигини назорат қилмади. Оқибатда нима бўлди, денг, ҳозирги пайтда колхозда фақат битта звено пудрат усулида ишламоқда, бошқалар ишни тўхтатиб қўйдилар ёки меҳнатни ташкил қилишнинг бу прогрессив усулини мутлақо қўлламай қўйдилар. Қишлоқ хўжалик ишлаб чиқаришида меҳнатни ташкил этишни ва меҳнатга ҳақ тўлашни такомиллаштиришдек ғоят муҳим масалага район партия комитетлари, район ижроия комитетлари, колхоз правлениелари ва партия ташкилотлари томонидан расмиятчилик билан муносабатда бўлинганлиги, мана, нималарга олиб келади.

Агарда район партия комитетлари чорвачиликда меҳнат қилаётган коммунистларнинг активлиги, масъулиятини ошириш иши билан астойдил, жиддий ва чинакамига шуғулланганларида эди, у ҳолда, юқорида қайд этилган камчиликларнинг кўпини олдини олиш мумкин бўлур эди.

Амалда қандай бўляпти? Рўй берган ҳолатдан шундай хулоса чиқариш мумкин: район партия комитетлари қишлов даврида фермалардаги партиявий ишлар тўхтатиб қўйилганлигини нормал аҳвол, деб ҳисобламоқдалар.

Фермаларда партия йиғилишлари одатда онда-сондагина ўтказилади. Коммунистлар ва партия аъзолигига кандидатларнинг активлиги сезилмайди. Танқид ва ўз-ўзини танқид яхши йўлга қўйилмаган. Қабул қилинган қарорларнинг ижроси устидан назорат ўрнатилмаган. Социалистик мусобақани ташкил этиш, унга якун чиқариш, мусобақа натижаларининг ошкоралигини таъминлаш, қиёсий таҳлил этиш ишларида ҳам жуда кўп расмиятчиликларга йўл қўйилмоқда.

Хўжаликлар партия комитетларининг секретарлари ва комитетларнинг аъзолари чорвачилик коллективларидаги цех партия ташкилотлари ва партия группаларининг роли ва обрў-эътиборини ошириш тўғрисида ғамхўрлик қилмаяптилар. Цех партия ташкилотларининг секретарлари ва партия группалари ташкилотчиларига фермалар ва комплексларда ташкилий-партиявий ва ғоявий-тарбиявий ишларни яхшилашда етарли ёрдам кўрсатмаётирлар. Бу партия бўғинларида маъмурият устидан назорат қилиш ҳуқуқидан тўла фойдаланилишида уларга кўмак бермаяптилар.

Район партия комитетлари, колхоз ва совхозларнинг партия комитетлари чорвадорлар ўртасида партия ядросини мустаҳкамлашга қаратилган тадбирларни амалга оширмаяптилар. Ваҳоланки, областимиздаги бу муҳим тармоқда 17 мингдан ортиқ киши меҳнат қилаётир.

Ҳозир областдаги 86 та чорвачилик фермасида биронта ҳам коммунист йўқ. Айниқса, Бекобод, Ғалаба, Чиноз, Янгийўл районларида бундай коллективлар кўп. Бир неча бор танқид қилинган бўлишига қарамасдан бу ва бошқа баъзи бир районларда чорвадорларни КПСС сафига қабул қилиш масаласига етарли эътибор берилмаяпти. Масалан, 1984 йилнинг октябрь ойидан шу йилнинг январь ойигача бўлган даврда қишлоқ район партия комитетлари атиги 30 чорвадорни КПСС аъзолигига кандидатликка қабул қилганлар, холос. Коммунистик ва Ўрта Чирчиқ район партия комитетлари шу давр мобайнида чорвадорлардан бирон кишини КПСС аъзолигига кандидатликка қабул қилишмаган. Оққўрғон, Бекобод, Пискент район партия комитетларида эса фақат биттадан чорвадорни қабул қилишган.

Районларда чорвадорларга уларнинг юқори унум билан ишлашлари учун барча зарур шарт-шароитларни яратиб бериш масалаларига ҳам етарли даражада эътибор берилмаяпти. Колхоз ва совхозлардаги фермаларда дам олиш хоналарининг йўқлиги, иссиқ овқат ташкил этилмаслиги сингари кўпгина фактлар учраб турипти. Чорвадорлар улар учун қулай бўлган коржомалар билан таъминланмайди. Область матлубот жамияти, область соғлиқни сақлаш бўлими, область маданият бошқармаларига ҳам жиддий эътироз билдириш керак. Қишловни ўтказиш билан банд бўлган чорвадорларга савдо, медицина, маданий-маиший хизмат кўрсатиш савияси паст.

Область партия комитети чорва қишловини ўтказишда рўй берган бу аҳволга принципиал баҳо берди. Бу муҳим масалага нотўғри муносабатда бўлинаётганлигини, камчиликларга нисбатан муросасозлик қилинганлигини қаттиқ қоралади.

Область партия комитети бюроси давлат интизомига қатъий риоя қилинишини таъминлаш, сигирлар маҳсулдорлиги, уларнинг бош сони, ем-хашак ва чорвачилик маҳсулотлари етиштиришда қўшиб ёзишлар ва ҳақиқий аҳволни бузиб кўрсатиш масалаларида область партия комитетининг секретари М. Қ. Қодиров, область ижроия комитети раисининг биринчи ўринбосари, область агросаноат бирлашмаси Советининг раиси С. Т. Тошқулов ўртоқларнинг етарли даражада принципиаллик кўрсатмаганликларини кўрсатиб ўтди.

Колхоз ва совхозлардаги камчиликларга йўл қўйганликлари учун область қишлоқ хўжалик ишлаб чиқариш бошқармаси бошлиғининг биринчи ўринбосари М. М. Маҳаматов, область қишлоқ хўжалик ишлаб чиқариш бошқармаси бошлиғининг ўринбосари, область агросаноат бирлашмаси Совети раисининг ўринбосари Б. В. Жердев, область мева-сабзавот маҳсулотлари агросаноат бирлашмасининг бош директори А. Қ. Абдувалиевларга ҳайфсан берилди. Улар колхоз ва совхозларда чорвачилик ва қишлоқ хўжалик ишлаб чиқаришининг бошқа тармоқларида ҳисоб-китоб ишларида қатъий тартиб ўрнатилишида шахсан жавобгар эканликлари тўғрисида огоҳлантирилдилар.

Область қишлоқ хўжалик ишлаб чиқариш бошқармаси, мева-сабзавот маҳсулотлари область агросаноат бирлашмаси, область статистика бошқармаси раҳбарлари, бошланғич партия ташкилотларига чорва қишловини ўтказиш жараёнида назорат ишларини бўшаштириб юборганликлари учун мутахассисларнинг жавобгарлиги масаласини кўриб чиқиш топширилди.

Ҳозирги кунда чорва қишловида энг қийин, янада масъулиятли дамлар бошланди. Гап шундаки, қолган ем-хашак запасларидан ғоятда тежамкорлик билан фойдаланиш керак. Ҳар кун, ҳар соат ғанимат. Ҳамма ерда қишлов қандай ўтаётганлигини яна бир бор синчиклаб кўздан кечириш, йўл қўйилган камчиликларни бартараф этишга қаратилган чораларни зудлик билан амалга ошириш талаб этилади. Бу муҳим давлат аҳамиятига эга бўлган мавсумни муваффақиятли якунлаш учун хўжалик раҳбарлари, бошланғич партия ташкилотларига нисбатан бўлган талабчанликни ошириш керак.

Айни кунларда ферма ва комплексларда социалистик мусобақани ташкил этиш, унинг таъсирчанлигини ва самарадорлигини ошириш учун барча имкониятларни ишга солиш зарур. Чорвадорларга ҳамма шарт-шароитларни яратиб берайлик. Ем-хашакдан тежамли фойдаланишга қаратилган тадбирий чоралар кўрилсин. Фермаларда зооветеринария қоидаларига қандай амал қилинаётганлиги мутахассисларнинг доимий диққат-эътиборида бўлиши керак. Меҳнат интизомининг юксак даражада бўлишига ва ана шу асосда чорва моллари маҳсулдорлигини кескин ошириш ва ишлаб чиқаришда ҳамда давлатга чорвачилик маҳсулотлари топширишда йўл қўйилган камчиликларни бартараф этишга эришайлик.

Район партия комитетлари ферма ва комплексларда партиявий таъсирни кучайтириш бўйича ташкилотчилик ишларини тубдан яхшилашлари, коммунистларнинг активлигини оширишлари, цех партия ташкилотлари ва партия группаларининг ишини тинмай такомиллаштиришлари, хўжалик ва тарбиявий вазифаларни муваффақиятли ҳал этишда уларнинг имкониятларидан кенгроқ фойдаланишлари зарур.

Қишлов — муҳим давлат аҳамиятига эга бўлган ишдир. Шунинг учун халқ хўжалигининг бу муҳим ҳаётий тармоғида меҳнат қилиш билан банд бўлганларнинг масъулияти юксакдир. Шунинг учун ҳам район партия комитетларига, район ижроия комитетларига, қишлоқ хўжалик органларига ва чорва қишловининг муваффақиятли ўтишини таъминлаш этиш ишониб топширилганларнинг ҳаммасига бирдек талабчанлик юксак даражада бўлиши керак.

ҲАР СОҲАДА ТЕЖАМКОР БЎЛАЙЛИК

БИР ТАКЛИФ САМАРАСИ

Ўзбекистон ССР ва Ўзбекистон Компартиясининг 50 йиллиги номидаги Тошкент тикувчилик ишлаб чиқариш бирлашмаси коллективи якунловчи йилда ками билан икки кун тежалган материаллар ва хомашё асосида ишлашга аҳд қилган. Эндиликда шу ваъданинг устидан чиқиш учун кенг кўламда ижодий изланиш олиб борилмоқда, ташкилий-техникавий тадбирлар амалга ошириляпти. Рационализатор ва ихтирочилар ижодкорлиги ҳам кўпроқ шу мақсадга йўналтирилмоқда.

Куни кеча моҳир чевар Карима Бозорбоева костюмлик материалларни тежаб қолишга қаратилган ажойиб таклиф билан чиқди. У эркакларнинг ана шундай кийимини бичишнинг янги усулини таклиф этди. Бу яхши натижа бериши мумкинлиги аниқланди. Шунинг учун ҳам дарҳол ишлаб чиқаришга жорий этилди. Хомаки ҳисобларга қараганда шу таклиф ҳисобига бир йилда 900 квадрат метр костюмлик газлама тежаб қолиш мумкин экан.

Ҳозир ҳамма цехларда тузилган махсус тежамкорлик комиссиялари иш олиб бормоқда. Бу комиссиялар тежамкорлик юзасидан таклифлар ва мулоҳазаларни тўпламоқдалар, коллективлар ўртасида материаллар, хомашё ва электр энергиясини иқтисод қилишнинг аҳамияти ҳақида кенг оммавий тушунтириш ишларини олиб бормоқдалар. Бу ўз самарасини бермоқда.

Айниқса, бирлашманинг 1-филиали чеварлари яхши натижаларга эришмоқдалар. Улар йил давомида меҳнат унумдорлигини пландагидан ташқари 1 процент ошириш ҳисобига 270 минг сўмлик, маҳсулот таннархини қўшимча 0,5 процент камайтириш эвазига 135 минг сўмлик қўшимча маҳсулот ишлаб чиқаришмоқчи. Цехда материаллар ва хомашёнинг сарфланиши устидан қаттиқ назорат ўрнатилган. Бу йилнинг биринчи ойидаёқ ўз самарасини берди.

Коллектив эришган бундай ютуқларда шу кунларда ўн иккинчи беш йилликнинг учинчи-тўртинчи йиллари ҳисобига маҳсулот бераётган машъал чеварлардан Гулбаҳор Яхшибоева, Валентина Ким, Хатира Олимжонова, Соҳиба Камолова, Валентина Авдееваларнинг катта ҳиссалари бор.

С. СУЛТОНОВ.

15 ФЕВРАЛЬ—НАВБАТДАГИ ЯГОНА СИЁСИЙ КУН

СОЦИАЛИСТИК ДЕМОКРАТИЯ ТАНТАНАСИ

СИЁСИЙ ДОКЛАДЧИЛАРГА ЁРДАМ

Совет халқи ленинчи партия теварагига маҳкам жипслашган ҳолда ижтимоий-сиёсий ҳаётдаги шонли воқеа— иттифоқчи ва автоном республикалар Олий Советлари ва халқ депутатлари маҳаллий Советларига сайловларга келмоқда. Сайлов кампанияси мамлакат ҳаётидаги масъулиятли даврда ўтмоқда. Ҳамма жойда 1985 йил ва умуман беш йиллик план топшириқларини муваффақиятли бажариш, Улуғ Ғалабанинг 40 йиллигини муносиб кутиб олиш юзасидан қизғин ва самарали иш олиб борилмоқда. КПСС XXVII съездини муносиб кутиб олиш юзасидан тайёргарлик қизиб кетди. Маълумки, бу съезд янги таҳрирдаги КПСС Программасини қабул қилади, узоқ муддатли истиқболда мамлакатни ривожлантиришнинг вазифаларини белгилаб беради.

Илгаридан давом этиб келаётган яхши анъанага кўра сайлов кампанияси — бу Совет ҳокимиятининг одамлар олдидаги ҳисоботидир. Бу айни вақтда одамлар давлат ишларини ҳал этишга вакил қилган кишиларнинг фаолияти устидан омма назоратининг муҳим формаси ҳамдир. Сайловларга тайёргарлик чоғида меҳнаткашлар Советлар ишини, улар орқали эса Советларга ҳисоб бериб турувчи давлат органларининг бутун системаси ишини талабчанлик билан баҳоламоқдалар. Меҳнаткашлар шуни мамнуният билан таъкидламоқдаларки, давлат, план, меҳнат интизомини мустаҳкамлаш, кадрлар масъулиятини ошириш, экономикага раҳбарлик даражасини яхшилаш юзасидан кейинги йилларда партия қабул қилган сиёсий ва ташкилий тадбирлар яхши натижалар бермоқда. Ижтимоий меҳнат самарадорлиги нуқтаи назаридан кейинги икки йил айниқса самарали бўлди. Бу ишга, ижодий муҳитни вужудга келтиришга КПСС ва Совет давлатининг атоқли арбоби, омманинг талантли ташкилотчиси ўртоқ К. У. Черненко улкан шахсий ҳисса қўшмоқда, у ўзининг бутун кучи ва билимини янги жамият қуришдек улуғ ишга, халқ фаровонлигини ошириш, ер юзида тинчликни мустаҳкамлашга бағишламоқда. К. У. Черненконинг асарлари, унинг ҳозирги босқичда КПСС стратегия ва тактикасининг актуал проблемаларини очиб берувчи «Ривожланган социализм талаблари даражасига кўтарайлик» программ мақоласи марксча-ленинча назарияни бойитишда ва партиянинг амалий фаолиятида муҳим аҳамиятга эгадир.

Бу йилги сайлов кампанияси социалистик демократияни янада ривожлантириш ва чуқурлаштириш белгиси остида ўтмоқда. КПСС сиёсий системамизнинг негизи — халқ депутатлари Советларига алоҳида эътибор бермоқда, бунда Совет ҳокимияти — барча учун очиқ ҳокимият, ҳамма ишни омманинг кўзи олдида қиладиган, омма бемалол қатнаша оладиган, бевосита омманинг ичидан келиб чиқадиган, халқ оммасининг тўғридан-тўғри ва бевосита органи бўлган ҳокимиятдир, деган ленинча қоидага оғишмай амал қилмоқда. Бу ленинча ғоялар, Советларнинг тўла ҳуқуқлилиги СССР Конституциясида мустаҳкамлаб қўйилган. Конституцияда, жумладан «СССРда бутун ҳокимият халқникидир. Халқ давлат ҳокимиятини СССРнинг сиёсий негизини ташкил этган халқ депутатлари Советлари орқали амалга оширади. Давлатнинг бошқа ҳамма органлари халқ депутатлари Советлари назорати остида ишлайди ва уларга ҳисоб бериб туради» деб ёзилган.

СССР Конституциясига мувофиқ ҳамма бўғиндаги Советлар давлат ҳокимияти тўла ҳуқуқли органларининг ягона системасини ташкил этади. Улар давлат, хўжалик ва социал маданий қурилишнинг барча соҳаларига раҳбарлик қилади, қарорлар қабул этади, бу қарорларнинг бажарилишини таъминлайди, қарорларнинг амалга оширилиши юзасидан назорат ўрнатади. Советлар фаолияти масалаларни коллектив бўлиб, эркин муҳокама қилиш ва ҳал этиш асосига қурилади. Улар фаолиятида ошкоралик, мунтазам ҳисоб бериб туриш, гражданларни Советлар ишига кенг жалб қилиш муҳим ўрин тутади.

Советлар демократик централизм принципига мувофиқ тузилган давлат ҳокимияти органларининг пухта бир системасидир. Барча Советлар сайланиб қўйиладиган органлардир. Улар халққа ҳисоб бериб туради. Советлар ягона раҳбарликни жойларда кенг ташаббускорлик ва ижодий активлик билан, ҳар бир давлат органи ва мансабдор шахснинг топширилган иш учун масъуллиги билан моҳирона боғлаб олиб борадилар.

Партия Советларнинг ҳуқуқларини кенгайтириш, обрўсини оширишга қаратилган йўлни тутиб, уларнинг бой имкониятларидан иложи борича кўпроқ фойдаланиш вазифасини қўймоқда. Советлар ишини активлаштиришда КПСС Марказий Комитетининг 1984 йил апрель Пленуми қарорлари муҳим аҳамиятга эга бўлди.

Пленум материалларида, ўртоқ К. У. Черненконинг Пленумдаги нутқида халқ ҳокимияти органларининг ишини такомиллаштиришнинг кенг программаси илгари сурилди ва асослаб берилди. Партия депутатлар активлигини, Советларнинг доимий комиссиялари ва сессияларининг жамиятимиз ҳаётининг ҳамма соҳаларига тааллуқли масалаларини ҳал этишга таъсирини, Советларнинг контроль қилиш вазифаларини кучайтиришни, улар фаолиятида қонунчилик, бошқариш ва назорат қилиш, ишда ошкораликни кенгайтириш бирлиги хусусидаги ленинча принципни тўлароқ амалга оширишни талаб қилмоқда. Буларнинг ҳаммаси давлат бошқарувининг самарадорлигини бир мунча оширишга, ривожланган социализмни такомиллаштиришнинг кенг миқёсдаги кўп тармоқли вазифаларини муваффақиятли ҳал этишга имкон беради.

Халқ депутатлари Советлари ўз состави, тузилиш характери, фаолияти жиҳатдан чинакам халқ ҳокимияти органлари ҳисобланади. Улар энг демократик сайлов системаси асосида бутун халқ томонидан сайланади ва меҳнаткашлар кенг табақаларига таяниб ишлайди, доимо омма кўз ўнгида, кенг жамоатчилик назоратида бўлиб туради. СССРда 52 мингга яқин Советлар бўлиб, улар составида 2 миллион 300 минг депутат бор. Улар 30 миллиондан ортиқроқ активга таяниб иш кўрадилар. Тошкент области Советлари составида 15 мингдан ортиқ депутатлар бўлиб, улар фаолиятида 300 мингдан ортиқ жамоатчилар актив иштирок этмоқдалар. Юз минглаб гражданлар округ ва участка сайлов комиссиялари аъзолари, агитаторлар сифатида сайловларни ташкил этиш ва ўтказишда қатнашмоқдалар.

Советларнинг синфий ва миллий состави жамият социал структурасини тўла ифодалайди, мамлакатимиз барча халқлари дўстлиги ва маънавий-сиёсий бирлигини ўзида мужассамлаштиради. Ўтган йил 4 мартда сайланган ҳозирги СССР Олий Совети 184 миллионга яқин сайловчининг ҳоҳиш-иродаси ва ишончини қозонган эди. Бу сайловчилар коммунистлар ва партиясизлар номзодлари учун якдиллик билан овоз берган эдилар. СССР Олий Совети депутатларининг 50 процентдан ортиқроғини ишчилар ва колхозчилар ташкил қилади. Унинг составида халқ хўжалиги турли тармоқларининг раҳбарлари ва мутахассислари, партия, совет, касаба союз ва комсомол органларининг ходимлари, фан ва маданият арбоблари, ҳарбий хизматчилар бор. СССР Олий Совети Миллатлар Советида 59 миллат, Иттифоқ Советида эса 40 миллат вакилларини кўриш мумкин. Улар орасида барча иттифоқчи ва автоном республикалар, автоном областлар ва округлар вакиллари бор. Совет ҳокимиятининг олий органида 82 депутат Ўзбекистон ССР вакили ҳисобланади.

Яқинлашиб келаётган сайловларда сайлаш учун Тошкент областидан кўрсатилган республика Олий Совети ва маҳаллий советлар депутатлигига номзодлар орасида ҳам аҳолининг барча табақалари вакилларини кўриш мумкин. Номзодларнинг ярмидан кўпи — аёллар, уч-дан бир қисми — 30 ёшгача бўлганлар, 70 процентга яқини — ишчилар ва колхозчилардир. Депутатликка номзодлар орасида Совет Иттифоқининг 35 та миллат ва элат вакиллари бор. Улар ишчилар синфи, колхозчи деҳқонлар ва халқ зиёлиларининг энг яхши вакилларидир. Бутун мамлакатдаги каби областимиз меҳнаткашлари ҳам КПСС Марказий Комитетининг Бош секретари, СССР Олий Совети Президиумининг Раиси ўртоқ К. У. Черненкони, партия ва давлатимизнинг бошқа раҳбарларини депутатликка биринчи номзодлар сифатида тилга олдилар.

Биронта капиталистик мамлакатда давлат ҳокимияти раҳбарлигида ўз қўллари билан моддий неъматлар яратаётган меҳнат кишиси турганлигини кўрмаймиз, бундай бўлиши мумкин ҳам эмас. Буржуа парламентлари составига одатда мулкдор синфлар вакиллари сайланиб, уларнинг манфаатларини ифодалайди. Бизнинг мамлакатимиздагина, социалистик ҳамдўстлик давлатларидагина ҳокимият меҳнаткаш халқники бўлиб, ана шу халқ вакиллари — ишчилар, деҳқонлар, зиёлилар уни бошқаради.

Советларнинг доимий иши ўз фаолиятини активлаштиришдан, социал масалаларни ҳал этишда масъулиятни кучайтиришдан, меҳнаткашлар талабларини тўлароқ қондиришдан иборат бўлиши керак. Советларнинг омма билан алоқа қилишида сайловчиларнинг наказлари муҳимдир. Бу наказларда меҳнат кишиларининг ўз давлат ишлари тўғрисидаги, яшаётган шаҳар ва қишлоқлари эҳтиёжлари тўғрисидаги астойдил ғамхўрлиги, халқнинг ишонч билдирган кишиларига нисбатан талабчанлиги яққол сезилиб туради. Авввалги сайловларда область Советлари томонидан 5 мингдан ортиқ наказлар бажариш учун қабул қилинган эди. 1985 йил 1 январигача ана шу наказларнинг 94 процентидан ортиғи бажарилди.

Коммунистик партия Советлар олдига совет қонунчилигини янада такомиллаштириш, давлат ва меҳнаткашлар манфаатларини ҳимоя қилишга, меҳнат ва ижтимоий активликни ривожлантиришга қаратилган қонунлар обрўсини мустаҳкамлашни муҳим вазифалардан бири қилиб қўймоқда. Кейинги йилларда бу борада бир мунча ишлар қилинди. Меҳнат коллективлари тўғрисида "Қонун қабул қилинди. Бу қонун меҳнат коллективларига катта ҳуқуқлар берди, меҳнаткашларни ишлаб чиқаришни, давлат ва жамиятни бошқаришга кенг жалб этди. СССР Олий Совети 1984 йил 12 апрелда маъқуллаган «Умумтаълим ва ҳунар мактабини ислоҳ қилишнинг асосий йўналишлари» ёш авлодни тарбиялаш тўғрисида партия ва давлат қилаётган ғамхўрликнинг ёрқин далили бўлди. КПСС ва Совет давлатининг бу ва шунга ўхшаш бошқа ҳужжат ҳамда кўрсатмаларини изчил амалга ошириш Советларнинг муҳим вазифасидир.

Ҳозирги вақтда республикада Ўзбекистон Компартияси Марказий Комитетининг XVI пленуми қарорларига мувофиқ партия, совет, хўжалик органлари, жамоат ташкилотлари жиддий камчиликлар ва социалистик тузумимизга ёт бўлган салбий ҳодисаларга қарши кескин курашни авж олдирдилар. Ҳамма жойда интизом ва тартибни мустаҳкамлаш, кадрлар масъулиятини ошириш, топширилган иш учун талабчанликни кучайтириш, КПСС Устави ва совет қонунларига оғишмай риоя этиш, шахсий аҳлоқий покликка эришиш тадбирлари кўрилмоқда. Буларнинг ҳаммаси республика олдида турган социал-иқтисодий вазифаларни ҳал этишга самарали таъсир кўрсатмоқда.

Шу билан биргаликда Ўзбекистон Компартияси Марказий Комитетининг биринчи секретари ўртоқ И. Б. Усмонхўжаев сайловчилар билан учрашувда таъкидлаганидек, салбий ҳодисаларга қарши курашда дастлабки қадамлар қўйилди, холос. Ҳали кўпгина қийинчиликлар ва камчиликлар мавжуд. Халқ депутатлари Советларининг вазифаси ана шу камчиликларни бартараф этиш юзасидан ишларни активлаштириш, барча социал-иқтисодий жараёнларга раҳбарликни кучайтиришдан иборат.

СССР халқлари бузилмас дўстлиги ва бирлигини янада ривожлантириш ва мустаҳкамлаш, меҳнаткашларни интернационализм ва ватанпарварлик руҳида тарбиялаш, мамлакат мудофаа қудратини мустаҳкамлаш ишлари Советларнинг диққат марказида турибди.

КПСС ленинча миллий сиёсатини изчил амалга ошириш миллатлар ва элатлар қиёфасини, уларнинг ўзаро муносабатларини тубдан ўзгартириб юборди. Социал-иқтисодий тузумнинг, ижтимоий-сиёсий системанинг умумийлиги, ягона идеология, барча социал табақаларнинг яқинлашуви, ҳамма миллатлар ва элатларнинг юридик ва амалдаги бирлиги, уларнинг қардошларча ҳамкорлиги асосида кишиларнинг тарихий бирлиги — совет халқи қарор топди. Советлар мамлакатининг барча халқлари марксизм-ленинизмнинг енгилмас байроғига содиқдирлар. Уларнинг бирлиги ҳозирги вақтда ҳар қачонгидан ҳам мустаҳкамдир.

Ўтган йил охирида ўзининг 60 йиллигини нишонлаган республикамиз мисолида социалистик демократиянинг, КПСС ленинча миллий сиёсатининг тантанасини яққол кўриш мумкин. Қисқа тарихий вақт ичида Ўзбекистон ССР капитализмгача бўлган муносабатлардан ҳозирги тараққиёт чўққиларига томон катта сакраш қилди. Барча совет республикалари қатори Ўзбекистон ССРнинг намунаси социалистик тузумнинг улкан афзалликларини, совет халқлари қардошларча дўстлигининг яратувчилик қудратини кўрсатиб турибди.

Республика Советларга бўлган илгариги сайловлардан кейин ўтган вақт ичида ўз тараққиётида олға томон янги қадам қўйди. 1981—1984 йиллар мобайнида ялпи ижтимоий маҳсулот ҳажми 14,8 процент ўсди. Саноат бирмунча юксак суръатлар билан ривожланди. Саноатнинг ялпи маҳсулоти 17,7 процентга кўпайди. Планга қўшимча 916 миллион сўмлик саноат буюмлари реализация қилинди. Қишлоқ хўжалигининг ялпи маҳсулоти ўн биринчи беш йиллик давомида ўнинчи беш йилликнинг шу давридагига нисбатан 11,4 процентга кўпайди. Транспорт ва алоқанинг ҳамма турлари янада ривожланди. Бир қатор муҳим қувватлар ва объектлар ишга туширилди, миллионлаб квадрат метрдан ортиқроқ турар-жойлар, умумтаълим мактаблари, болалар мактабгача муассасалари, касалхоналар ва бошқа социал-маиший аҳамиятга эга бўлган объектлар фойдаланишга топширилди. Аҳоли жон бошига реал даромадлар 6 процентга кўпайди. Ижтимоий истеъмол фондлари 24,2 процентга ўсди.

Барча совет республикалари қатори Ўзбекистоннинг жадал тараққиёти — бу халқ фидокорона меҳнатининг, Совет ҳокимияти куч-ғайратининг, КПСС доно сиёсати амалга оширилаётганлигининг натижасидир.

Пойтахт области меҳнаткашлари экономика ва маданиятни ривожлантиришда салмоқли натижаларга эришдилар. Областнинг иқтисодий потенциали бир мунча ўсди. Ўтган 4 йил ичида ялпи саноат маҳсулоти 16,8 процентга кўпайди. Планга қўшимча 350 миллион сўмлик маҳсулот реализация қилинди. Маҳсулотлар умумий ҳажмида Сифат белгиси билан чиқарилаётганларининг ҳиссаси 31 процентни ташкил этди. Давлатга пахта, каноп, сабзавот ва деҳқончиликнинг бошқа маҳсулотлари, гўшт, сут, жун ва пилла сотиш топшириқлари ошириб бажарилди. Колхоз ва совхозларнинг экономикаси мустаҳкамланди.

Бир қанча йирик халқ хўжалиги объектлари, кўплаб мактаблар, болаларнинг мактабгача муассасалари ишга туширилди. 1984 йилнинг ўзида юз мингдан ортиқ киши ўз уй-жой шароитларини яхшилаб олди.

Бироқ эришилган натижа билан кифояланиш мумкин эмас. Олдинда мураккаб вазифалар турибди. Ўртоқ К. У. Черненко таъкидлаганидек, халқ хўжалигини ривожлантиришда эришилган ижобий силжишларни мустаҳкамлаш учун куч-ғайратни янада ошириш керак. Мавжуд камчиликларни ўз вақтида бартараф этишга алоҳида эътиборни жалб қилиб, маҳсулотларнинг муҳим турлари, халқ истеъмоли товарлари ишлаб чиқариш ва етказиб бериш топшириқларини аниқ-пухта бажармоқ лозим. Фан-техника тараққиётини жадаллаштириш, хўжаликни оқилона юритиш, моддий, молиявий ва бошқа ресурсларни ҳар томонлама иқтисод қилиш, давлат ва меҳнат интизомини мустаҳкамлаш асосий вазифалар бўлиб қолмоқда. Партия ва давлат органларининг, касаба союз, комсомол ва бошқа жамоат ташкилотларининг, меҳнат коллективларининг бутун куч-ғайрати беш йиллик якунловчи йили топшириқларини муваффақиятли бажариш, КПСС XXVII съездини муносиб кутиб олишга қаратилиши керак.

Республикалар Олий Советлари ва халқ депутатларининг маҳаллий Советларига бўлажак сайловлар социалистик демократиянинг тантанасини яна бир бор намойиш этади, партия ва халқ бузилмас алоқасининг, сайловчилар юксак сиёсий активлигининг ёрқин далили бўлади.

Советлар мамлакати навбатдаги сайловлар арафасида хилма-хил ишлар, қизғин меҳнат билан яшамоқда. Қилинган ишлар талабчанлик билан кўздан кечирилмоқда, хато ва камчиликлар, уларнинг сабаблари таҳлил қилинмоқда, етилган проблемаларни ҳал этишнинг йўллари изланмоқда. Буларнинг ҳаммаси ягона мақсадга —меҳнат кишиларининг бахту фароғатига бўйсиндирилгандир. Зотан Коммунистик партия ва Совет ҳукуматининг бундан улуғроқ мақсади ҳам йўқдир.

ЎЗБЕКИСТОН КОМПАРТИЯСИ МАРКАЗИЙ КОМИТЕТИНИНГ XVI ПЛЕНУМИ ҚАРОРЛАРИ ҚАНДАЙ БАЖАРИЛМОҚДА?

СУБУТСИЗЛИК ОДАТ ТУСИГА КИРСА

Ҳовли тўйларини ўтказиш тошкентликлар учун одат тусига кириб қолган. Мана сўнгги рақамлар: ўн биринчи беш йилликнинг тўрт йилида республика пойтахти уч миллион квадрат метрдан зиёд уй-жой биноси олди. Демак, ҳар йили 20 минг оила янги, шинам квартираларга кўчиб кирди. Бу КПСС XXVI съезди совет кишилари фаровонлигини ошириш юзасидан белгилаб берган кенг социал программанинг энг муҳим йўналишларидан бирини ҳаётга татбиқ этиш борасидаги реал самарадир.

Кўпчилик тошкентликлар қулай, шинам квартираларда истиқомат қилади. Бироқ проблема ҳамон ўткирлигича қолмоқда. Гарчи Тошкент ўсаётган, кенгаяётган, гувала уйлар барҳам топаётган бўлса-да, шаҳарликларнинг бир қисми ҳозирча қулайликлари бўлмаган квартираларда, эски уйларда, ётоқхоналарда яшашга мажбур бўлмоқдалар. Мана шунинг учун ҳам шаҳар партия ташкилоти, халқ депутатлари шаҳар ва район Советлари ижроия комитетлари уй-жой қурилиши планларининг бажарилиши ҳақида, квартиралар тақсимотида тартиб-қоидаларга қатъий риоя қилиниши тўғрисида муттасил ғамхўрлик қилишлари энг муҳим вазифалардан биридир.

Сўнгги икки йил ичида партия ва совет органларига келиб тушган хатлар ва аризаларнинг таҳлили шуни кўрсатмоқдаки, бу мактуб ва шикоятларни асосан оилалари учун уй-жой масаласи ҳали ҳал этилмаган гражданлар ёзишган. Улар ўз талаб-эҳтиёжлари тўғрисида ҳикоя қилар эканлар, айни пайтда уй-жой тақсимотида социал адолатсизлик фактлари ҳам рўй бераётганлигини кўрсатиб ўтганлар.

Партия комитетлари меҳнаткашларнинг хатлари ва аризаларини ҳамиша «энг муҳим» ахборот етказувчи, одамларнинг кайфиятлари ва эҳтиёжлари тўғрисида ахборот етказувчи бебаҳо манба сифатида қараб чиққанлар ва қараб чиқадилар. Шуни унутмаслик кераккки, бу манбалар энг ишончли, демак алоҳида қимматли манбалардир. Шундан кўринадики, Ўзбекистон Компартияси Марказий Комитетининг XVI пленуми қарорлари талаб қилганидек, бу шикоят ва хатларда келтирилган ҳар бир фактни чуқур ва атрофлича текшириш билан бирга, шаҳар ижроия комитети ва район ижроия комитетларининг квартираларни қандай тақсим қилаётганликларини комплекс текширишни амалга ошириш керак эди. Бу иш республика ва Тошкент область халқ контроли комитетларига топширилган эди. Текширув жараёнида уй-жойларни тақсимлаш тартиб-қоидалари тўғрисидаги Низом қўпол равишда бузилганлиги аниқланди. Низомнинг бузилиш ҳоллари амалда квартираларни ҳисобга олиш ва тақсим қилишни тартибга солувчи ҳуқуқий нормаларни тан олмаслик системаси бўлиб қолган эди.

Халқ депутатлари шаҳар ва район Советлари ижроия комитетлари квартираларга ордерларни министрликлар, идоралар, республика, область ва шаҳар ташкилотлари хатлари бўйича берганлар. Бунда аксарият ҳолларда белгиланган тартиб-қоидаларни четлаб ўтганлар, навбатга туриш қоидаларини бузганлар. Кўпинча эса квартира олиш ҳуқуқига эга бўлмаган гражданларга берилган. Шаҳарда квартираларни таниш фамилияларга тақсимлашдан иборат ярамас практика қарор топган. Бунда саҳни кўпроқ ва планировкаси яхшироқ квартиралар берилган. Шундай уйларга одам киритиш қандай бўлганлигини танлаб текшириш чоғида қуйидагилар аниқланди: квартираларнинг 17 проценти район ижроия комитетлари томонидан ордер берилиши лозим бўлган фамилияси кўрсатилган одамларга тақсимланган. Масалан, Баранов-Сапёрная кўчасидаги 6-уйда бундай шахсий квартиралар жами кўчиб кирганларнинг ярмидан кўпини, Қори Ниёзий кўчасидаги 7-уйда эса салкам 40 процентини ташкил қилади.

Текшириш мобайнида уй-жой саҳни бўйича санитария нормаларидан анча ортиб кетадиган квартиралар учун 200 дан кўпроқ ордер ажратилганлиги маълум бўлди. Чунончи, танлаб текширилган квартираларнинг 72 тасида ортиқча майдон 1200 квадрат метрдан ошиб кетган. Бир неча мисол келтирайлик: «Гидропроект» институти ходими И. Тертичний оиласи ҳеч қандай қонуний ҳуқуққа эга бўлмай туриб, беш киши учун тўрт хонали квартира олган. У бундан олдин уч хонали уйда бемалол яшаб келганди. Фрунзе район уй-жойдан фойдаланиш трестида ишловчи Г. Собитхоновага ҳам қонунга хилоф равишда хизмат квартираси берилган. «Ўқитувчи» нашриёти ходими А. Раҳимовга оиласидаги ҳар бир кишига биттадан — 5 хонали квартира берилган.

Тошкентда шаҳар ижроия комитетининг «ҳотамтойлиги» туфайли ҳеч қандай ҳуқуқи бўлмаса ҳам, айрим шахсларга уй-жой шароитларини яхшилаш учун қурилаётган уйларга ордер бериш каби ноқонуний иш оммалашиб кетди. Бу шундай қилинарди: айрим гражданлар шаҳар ёки район ижроия комитетининг розилиги билан квартира олиш учун навбатда турган кишига ўзлари яшаб турган квартирани тақдим этадилар. Бунинг эвазига эса улар марказда, планировкаси яхши бўлиши, майдони кўпроқ бўлиши кутилаётган қурилаётган уйлардан квартира оладилар. Шундай қилиб, бу шахслар ҳеч қандай навбатга турмай, қонунга хилоф равишда уй-жой шароитларини яхшилаб олишарди. Хусусан, шаҳар ижроия комитети раиси ёрдамчисининг келини Г. И. Кришталь Чилонзордаги квартирасини топшириб, шаҳар марказидан, Л. Толстой кўчасида қурилаётган уйдан ордер олишга ана шундай найрангбозлик ва устомонлик билан эришди.

Кооператив квартиралар тақсимотида ҳам жиддий нуқсонлар мавжудлиги аниқланди. Тошкентда пропискаси бўлмаган шахсларни уй-жой қурилиш кооперативлари аъзолигига тартиб-қоидаларни четлаб ўтиб қўшиб қўйиш ва уларга квартиралар ажратиш ҳоллари ҳам рўй берган. Масалан, яқинда юз берган бир воқеани олайлик. Шаҳар ижроия комитети Зарбдор район партия комитетининг собиқ биринчи секретари ўғли, халқ хўжалиги институтининг стажёр-тадқиқотчиси Н. Умурзоқовни «Куйбишевец» уй-жой-қурилиш кооперативи аъзолигига юқоридаги усул билан қўшиб қўйиб, унга ўша заҳоти уч хонали квартира берди.

Хўш, ўзи нима гап? Нима учун шаҳар ижроия комитети ва район ижроия комитетларида уй-жойларни ҳисобга олиш ва тақсимлашнинг тартиб-қоидаларини қўпол равишда бузиш одат тусига айланиб қолган?

Асосий сабаб шундаки, шаҳар ижроия комитети раҳбарлари ва энг аввало, унинг раиси В. Козимов квартираларни ҳисобга олиш ва тақсимлаш қонун-қоидаларига риоя қилиш тўғрисида керакли даражада ғамхўрлик қилмадилар. Ана шу муҳим участкада тартибсизликлар ҳукм суришига муросасозлик қилдилар. Шунинг оқибатида квартираларнинг бир қисми узоқ вақт тақсимланмай бўш ётди. Бир қисмига эса бебошлик билан одамлар кўчириб киритилди. Айрим квартира эгалари бойлик орттириш мақсадида уйларини ижарага беришади. Шаҳар ижроия комитети раҳбарлари квартираларни тақсимлаш масалаларини ҳал қилаётганда айрим ходимларнинг квартира ҳажмига оид куракда турмайдиган талабларига принципиал ёндашмадилар. Шу нарса аниқландики, шаҳар ижроия комитети раисининг розилиги билан унга бўйсунувчи ходимлар ва қариндош-уруғлари қонун-қоидаларни четлаб ўтиб, уй-жой шароитларини яхшилаб олдилар.

Уй-жойларни тақсимлашда шаҳар жамоат уй-жой комиссияси бу ишда адолатга риоя қилиниши устидан энг қатъий назоратчи бўлиши керак эди. Бироқ шаҳар ижроия комитетининг ана шу комиссия тавсияси билан қабул қилган ҳар икки қароридан бири у ёки бу даражада қонунларнинг бузилишига олиб келди.

Шаҳар ижроия комитети кўп йиллардан бери уй-жой биноларини шерикчилик асосларида қуришда иштирок этаётган министрликлар, идоралар, корхоналар ва ташкилотларга квартиралар ажратиш бўйича зиммасига олган шартнома мажбуриятларини бажармай келмоқда. 1984 йилда шундай ташкилотлардан 243 таси биронта ҳам квартира олмади. Мисол учун 1984 йилда «Тошкент трактор заводи» ишлаб чиқариш бирлашмасига 125 та квартира ажратиш кўзда тутилган эди. Шаҳар ижроия комитети ўнта квартира ажратишга ваъда берди. Бироқ атиги иккита квартира берди. Шаҳар ижроия комитети «Промгаз» илмий-тадқиқот институтининг Ўрта Осиё филиалига ҳамда онкология ва радиология илмий-тадқиқот институтига 132 та квартира бериши керак эди. Аммо биронта ҳам квартира ажратмади. Лекин Тошкент медицина институтига эса 1981-1984 йилларда 260 та квартирага ордер берди.

Яна социал адолатсизлик тўғрисида гапиришга тўғри келади.

Шаҳар ижроия комитети раҳбарлари бошқа соҳада ҳам талаблар даражасида бўлолмадилар. Тошкентда уй-жой проблемаси ҳазилакам проблема эмаслигини била туриб, шаҳар ижроия комитети ва аввало, В. Козимов уй-жой биноларини фойдаланишга топшириш планларини муттасил барбод қилиб келаётган қурилиш ташкилотлари раҳбарларига нисбатан муросасизлик билан талабчанлик кўрсатмадилар. Хусусан, кейинги тўрт йил ичида шаҳарда 345 минг квадрат метр уй-жой биноси фойдаланишга топширилмади. Уй-жой-қурилиш кооперативлари учун уй-жойлар бунёд этиш планлари ҳам барбод бўляпти. Бунинг устига, Ўзбекистон Компартияси Марказий Комитети XVI пленумида таъкидлаб ўтилганидек, планда йўқ, боз устига ортиқча ҳашамли объектлар кўплаб қурилмоқда.

Тошкент область партия комитетининг бюроси Ўзбекистон Компартияси Марказий Комитетининг XVI пленуми қарорларидан келиб чиқиб, Тошкент шаҳрида уй-жойларни ҳисобга олиш ва тақсимлаш қонун-қоидаларининг қўпол равишда бузилганлиги фактларига ҳамда шаҳар ижроия комитети ва район ижроия комитетларининг бу ишлардаги позицияларига принципиал баҳо берди.

Шаҳар ижроия комитетининг бошқармалари ва бўлимларининг, район ижроия комитетларининг фаолияти устидан раҳбарликни ва назоратни таъминлай олмаганлиги учун КПСС аъзоси В. Козимовга учёт карточкасига ёзиш шарти билан қаттиқ виговор эълон қилинди. Ана шу раҳбарлик ва назоратнинг йўқлиги уй-жойларни тақсимлаш қонун-қоидаларининг қўпол равишда бузилишига ҳамда уй-жойларнинг талон-торож қилиниш фактлари рўй беришига олиб келди. Халқ депутатлари Тошкент шаҳар Советининг яқинда бўлиб ўтган сессиясида В. Козимов шаҳар ижроия комитети раиси вазифасидан озод қилинди.

Тошкент шаҳар партия комитетига шаҳарда уй-жойларни ҳисобга олиш, тақсимлаш ва фойдаланиш бўйича шаҳар ва район ижроия комитетлари иши устидан назоратни суст олиб борганлиги, бу ишлардаги нуқсонлар ва камчиликларни кўриб чиқишда етарли даражада принципиаллик кўрсатмаганлиги, айбдорларга нисбатан либераллик қилганлиги кўрсатиб ўтилди.

Шаҳар ва район партия комитетларига бу соҳада вужудга келган аҳволни чуқур таҳлил қилиб, уй-жой майдонларининг талон-торож қилинишига ва қонун-қоидаларнинг бузилишига йўл қўйган шахслар ва бу соҳада уларга кўмаклашган мансабдор шахсларни жавобгарликка тортиш таклиф қилинди.

Область партия комитети бюроси нормадан ортиқча майдони бўлган квартираларни олишда камтарлик доирасидан чиқиб кетган ҳамда хизмат мавқеини суиистеъмол қилган коммунистларни бир ой муддат ичида аниқлаб жавобгарликка тортишни, шунингдек қонунга хилоф равишда ортиқча олинган уй-жойларни қайтариб бериш учун чора-тадбирлар кўришни талаб қилди.

К. ОДИЛХЎЖАЕВ,
В. СОЛУЯНОВ.

«Совет Ўзбекистони» газетасининг 8 февраль сонидан.

БЕШ ЙИЛЛИК ИЛҒОРИ

● «УЧҚУН» тўқимачилик галантерея ишлаб чиқариш бирлашмасининг гул босувчиси Зуҳра Мирзаева беш йилликни муддатидан илгари бажариш ҳаракатига қўшилган ишчилардан. Шунинг учун ҳам айни кунларда З. Мирзаева барча резервларни ишга солиб, смена топшириқларини мунтазам 120—130 процента бажариб келаяпти.

В. Сироткин фотоси.

ҲАЛИ «ОЧИЛМАГАН ҚЎРИҚ»ЛАР

РАЙОН ГАЗЕТАЛАРИДА МЕЛИОРАЦИЯЛАШ ИШЛАРИ ҚАНДАЙ ЁРИТИЛМОҚДА?

...1980 йилда Паркент районида 2561 гектар шартли суғориладиган ерлар бор эди. Паркент канали қурилиши билан район хўжаликларидаги суғориладиган ерлар 7800 гектарга кенгайди, 1985 йилда эса уларни 9200 гектарга етказиш мўлжалланган. Бу ҳақда район суғориш тармоқлари бошқармасининг бошлиғи И. Раҳматуллаевнинг **«Паркент тонги»** газетасининг 1984 йил 7 декабрь сонида «Суғориладиган ерлардан унумли фойдаланайлик» сарлавҳаси остида берилган мақоласида батафсил гап боради.

Мақола муаллифи суғориладиган майдонларни кенгайтириш соҳасида амалга оширилган ишлар ҳақида ҳикоя қилиб бериш билан бирга мавжуд камчиликлар ва муаммолар устида ҳам батафсил тўхталган. У янги ерлар комплекс ўзлаштирилмаётганлиги, «гектарчи»лик сабабли кўп куч, катта маблағ сарфлаб қишлоқ хўжалик оборотига киритилган экинзорлар талон-тарож қилинаётганлиги, «Чотқол», «Бўстон», «Коммуна», «Гулбоғ» совхозларининг тоғ ёнбағирларида ўзлаштирилган ўнлаб гектар ерлар бир неча йиллардан бери фойдаланилмай ётганлиги ҳақида куюниб ёзади.

КПСС Марказий Комитети октябрь (1984 йил) Пленумидан сўнг «Паркент тонги» газета редакцияси ерларни мелиорациялаш масалаларига бағишланган материаллар мавзуини анча кенгайтирди. Газета саҳифаларини варақлар экансиз «КПСС Марказий Комитети октябрь Пленуми қарорларини амалга оширамиз!», «Мелиорациялаш программаси — амалда» рубрикалари доимий бўлиб қолганлигига ишонч ҳосил қилиш мумкин. Ана шу рубрикалар остида «Ленинобод» совхози бош агрономи М. Тўраевнинг «Етакчи тармоқни юксалтириш йўлида», Ҳ. Иноятовнинг «Янги марралар бўсағасида», С. Бозоровнинг «Канал давом этади» каби мақола ва репортажлари эълон қилинган. Уларда хўжаликларда суғориладиган майдонлардан фойдаланиш самарадорлигини ошириш, янги ерларни ўзлаштириш, «Паркентводстрой» тресги мелиораторларининг бунёдкорлик меҳнати ҳақида ҳикоя қилинади, ишдаги айрим камчиликлар очиб ташланган.

Газета саҳифаларини варақлаб мелиорациялаш ишларини ёритишга ҳали бир мунча юзаки ёндашилаётганлигини сездик. 1985 йил 8 январда эълон қилинган «Коммуна» совхози директори Ҳ. Мирзакаримовнинг мақоласи бунга мисол бўла олади. Унда Паркент канали ишга туширилиши билан 200 гектар янги ерда токзор ва боғ ташкил этилганлиги, ҳосилдорлик ошиб, планлар муваффақиятли бажарилаётганлиги қайд этилган. Мақолада мелиорациялашдаги муаммолар ҳақида ҳам бир неча жумла бор. Бироқ, улар жуда умумий тарзда бўлиб, газетхон ишдаги камчиликлар нима учун юз беряпти, бунинг айбдори ким эканлиги тўғрисида бирор тасаввур ҳосил қилиши қийин. Ноаниқ, мужмал танқид нишонга тегмаган.

«Оҳангарон» район газетаси саҳифаларида ҳам КПСС Марказий Комитети октябрь Пленуми қарорларини бажаришга бағишланган материаллар кам эмас. Аммо улар тематикаси торроқ. «КПСС Марказий Комитети октябрь Пленуми қарорларини амалга оширамиз!» рубрикаси остида эълон қилинган материалларнинг аксариятида нима учундир гап асосан чорвачиликни ривожлантириш ва қишлоқлардаги қурилишлар ҳақида боради. Бунга мисол тариқасида «Оҳангарон» совхозининг ем-хашак бригадаси бошлиғи Т.

МАТБУОТ ОБЗОРИ

Тошпўлатов ва С. Раҳимов номли совхоз бош зоотехниги Т. Тўраевнинг (30.10 1984 йил), Қорахитой қишлоқ Совети ижроия комитети раисининг ўринбосари К. Тоиров (11.11. 1984 йил) ва Оҳангарон район архитектори А. Холюсуповнинг (6. 11-1984 йил) материалларини келтириш мумкин.

Тўғри, бевосита мелиорация ишлари тўғрисида ҳам газетада айрим материаллар эълон қилинди. Масалан, «Оҳангарон»нинг 1984 йил 1 'ноябрь' сонида босилган 4-механизациялашган кўчма колонна бошлиғининг ўринбосари В. Шеменовнинг материалида колонна коллективи 1984 йилнинг тўққиз ойи мобайнида «Оҳангарон», «Ангрен» ва бошқа совхозларда 359 гектар суғориладиган ерларни ўзлаштирганлиги маълум қилинган.

Демак, Оҳангарон районида кенг кўламли мелиорациялаш ишлари амалга ошириляпти. Лекин ана шу бунёдкорлик ишлари, мелиорациялаш муаммолари район газетаси саҳифаларида ўзининг тўлақонли ифодасини топа олаётгани йўқ.

Умуман, «Паркент тонги» ва «Оҳангарон» газеталари редакциялари ижодий коллективлари, уларнинг кўп сонли активлари учун бу мавзуда мелиораторлар ибораси билан айтганда ҳали «очилмаган қўриқ»лар кўп. Мелиораторлар ҳар йили хўжаликларга янги ўзлаштирилган юзлаб гектар суғориладиган ерларни фойдаланишга топширадилар. Айни пайтда мелиорация ишлари комплекс тарзда бажарилмаслиги ҳам сезилмоқда. Янги ўзлаштирилган ерларда сувдан тежаб-тергаб фойдаланиш учун бетон қувурлар ўтказиш, коллектор-дренаж шохобчаларини барпо этиш ишларида, айниқса, жиддий камчиликлар учрайди. Лекин район газеталари бу мавзуларга камдан-кам мурожаат қилишмоқда.

Октябрь Пленумида суғориладиган ерлардан фойдаланиш самарадорлигини ошириш энг асосий вазифалардан бири эканлиги алоҳида таъкидланди. Аммо «Паркент тонги» ва «Оҳангарон», умуман бошқа район газеталари саҳифаларида ҳам суғориладиган ерларнинг самарадорлиги чуқур таҳлил этиб берилган аналитик мақолалар учрамайди. Ҳолбуки, бу қишлоқ хўжалик маҳсулотлари етиштиришни кўпайтиришнинг жуда катта резервидир. Кўп ҳолларда ер, сув шароити бир хил бўлган хўжаликларда ҳосилдорлик ўртасида катта тафовутлар бор. Ернинг умрини бекорга ўтказиш ҳолларига ҳам тўла барҳам берилганича йўқ. Буларнинг ҳаммаси район газеталари редакциялари ва ишчи-қишлоқ мухбирлари учун муҳим мавзу бўлиши мумкин.

Заминни яшартираётган мелиораторлар — экскаватор машинистлари ва бульдозерчилар, янги суғориш тармоқлари бунёдкорларининг фидокорона меҳнатларини район газеталарида кенг ёритиш ҳам мақсадга мувофиқдир. Айниқса, ерларнинг мелиоратив ҳолатини яхшилаб, қишлоқ хўжалиги ишлаб чиқаришини ривожлантиришда юксак пировард натижаларга эришаётган колхоз ва совхозларнинг илғор тажрибасини оммалаштиришга алоҳида эътибор бериш зарур. Илғор тажриба хўжаликларда қандай қўлланилаётганлиги доимий назорат остига олиниши керак.

Мелиорациялашга бағишланган материалларни изчил бериб борилишини таъминлаш мақсадида район газеталарида «Суғориладиган ер самараси», «Мелиорация ва ҳосилдорлик», «Мелиорациялаш ва Озиқ-овқат программаси», «Янги ўзлаштирилган ерлардан қандай фойдаланилмоқда?», «Заминни яшартираётганлар ҳақида» каби рубрикаларни очишни тавсия этиш мумкин.

Маълумки, КПСС Марказий Комитетининг октябрь Пленумида қабул қилинган мелиорация программаси узоқ муддатга мўлжаллангандир. Демак, район газеталарида бу мавзуда бериб бориладиган материаллар ҳам қисқа вақтли кампания тусини олмасдан, аниқ мақсадни кўзлаган ҳолда изчил ва планли ёритилиши керак. Бинобарин, Пленум қарорида ҳам маҳаллий газеталар редакциялари мелиорацияни янада ривожлантириш планлари қандай амалга оширилаётганлигини, ишлаб чиқариш илғорлари ва новаторларининг ютуқларини кенг кўламда ёритиб турсинлар, мамлакат Озиқ-овқат программасини бажаришда мелиорациянинг роли ва аҳамиятини кўрсатиб турсинлар, деб уқтирилган. Бу кўрсатма барчамиз учун ҳам жанговар иш программасидир.

САЙЛОВ ОЛДИДАН

ЁШЛАРГА ЭЪТИБОР

Ўзбекистон ССР Олий Совети ва маҳаллий советларга ўтказиладиган сайловда биринчи марта қатнашадиган ёш сайловчилар учун «18 ёшдагилар учун» мавзуида лекторий ташкил этилди. Тошкентнинг Чилонзор районидаги 51-сайлов участкаси агитпункти ҳузуридаги ана шу лекторий йигит ва қизларга манзур бўлди. Улар лекция ва суҳбатларда СССРдаги ва капиталистик мамлакатлардаги сайлов системаси билан, давлатимизни бошқаришда ёшларнинг роли билан танишадилар.

«Давлат — бу биз» мавзуидаги кечада умумдавлат вазифаларини ҳал этишда йигит ва қизларнинг актив иштирокига алоҳида эътибор берилди. Агитаторлардан К. Ҳамроев, Н. Панчеха ёш сайловчиларга республика Олий Совети депутатларининг учдан бир қисмини ёшлар, 20 процентдан кўпроғини комсомоллар ташкил этаётганлиги тўғрисида ҳикоя қилиб бердилар.

Агитаторлар «Қонун мен тўғримда ва мен қонун тўғрисида» мавзуидаги суҳбатларни агитпунктлардагина эмас, айни вақтда истиқомат жойларида — ёшларнинг бир қанча ётоқхоналарида ўтказмоқдалар.

Агитаторлар — 153-қурилиш трестининг ходимларидан Н. Ф. Липунова, Б. Нормуҳамедов, В. А. Эм, Э. Хўжаева сайловчиларнинг истакларини диққат билан тинглаб, махсус дафтарга ёзиб олдилар. Барча фикр-мулоҳазалар эътиборсиз қолмаслиги учун район ижроия комитетига топширилади.

(ЎзТАГ).

◆ **ТОШКЕНТНИНГ Куйбишев районида жойлашган 7-сайлов участкасида сайловга тайёргарлик ишлари якунловчи босқичга кирди. Ҳозир асосий эътибор аҳоли ўртасида оммавий-сиёсий ишларни кучайтиришга қаратилмоқда. Агитаторлар депутатликка номзодларнинг таржимаи ҳоли ва меҳнат фаолияти билан сайловчиларни таништирмоқдалар. Суратда: агитпунктнинг бир группа агитаторлари.**

М. Исломов фотоси.

ЎЗБЕКИСТОН КОМПАРТИЯСИ МАРКАЗИЙ КОМИТЕТИ XVI ПЛЕНУМИ ҚАРОРЛАРИНИ АМАЛГА ОШИРАМИЗ

АВВАЛГИ ШУҲРАТНИ ТИКЛАЙМИЗ

ҚОЛОҚЛАР БИЛАН СУҲБАТ

Ўтган йили Ўрта Чирчиқ райони деҳқонлари давлатга 45 минг 620 тонна пахта топшириб, йиллик планни бажардилар. Гектаридан ўртача 30 центнердан ҳосил кўтарилди. Бироқ райондаги 14 та хўжаликдан 8 тасида ҳосилдорлик бу кўрсаткичдан анча паст бўлди. Айниқса, Энгельс номли ва Свердлов номли колхозларда йиллик план ўлда-жўлда қолиб кетди. Махсус мухбиримизнинг Энгельс номли колхоз раиси **Баҳодир Қосимов** билан бўлган суҳбати хўжаликда йўл қўйилган хатолар, сабоқлар ва ҳал қилиниши лозим бўлган муаммолар ҳақида борди.

— Деҳқончиликда олдиндан катта гапириб бўлмайди. Чунки бу соҳадаги муваффақият — камчиликлар кўп жиҳатдан об-ҳавонинг қулай келишига боғлиқ. Лекин шунга қарамай тадбиркорлик билан иш юритган деҳқон, албатта, мақсадига эришади. Сиз раҳбарлик қилаётган хўжалик ҳам бу борада катта тажрибага эга бўлсада, ўтган йили қолоқлар сафига тушиб қолди. Хўш, бунинг сабаблари нимада?

Начора, ўтган йили ҳақиқатан ҳам колхозимизда ташвишли ҳол рўй берди. Ўн йил давомида биринчи марта пахта тайёрлаш йиллик планини бажара олмадик. Мавжуд 1041 гектар пахта майдонининг ҳар гектаридан атиги 25,6 центнердан ҳосил олдик. Давлатга пландагидан 432 тонна кам хомашё топширдик, йиллик план эса 86,6 процентда қолиб кетди. Шунингдек, 400 гектар майдонга экилган канопдан ҳам мўлжалдаги ҳосилни ололмадик. Ҳосилдорлик пландаги 173 центнер ўрнига атиги 145 центнерни ташкил қилди, холос. Колхоз бўйича 12 та пахтачилик бригадасидан 6 таси, 10 та канопчилик бригадасидан 4 таси планни бажара олмади. Ҳолбуки, атиги тўрт йил муқаддам — 1981 йилда ҳосилдорликни 41 центнерга етказиб, рекорд кўрсаткичга эришган эдик. Кейинги йилларда эса аксинча бўлди. Эътибор қилинг, уч йил ичида ҳосилдорликнинг 15,4 центнерга камайиши ачинарли ҳол, албатта.

Келинг, энди камчиликларни таҳлил этайлик. Биринчидан, биз уруғлик танлашда янглишдик. 1977—1981 йиллар давомида чигитнинг ер шароитимизга мос «Қизил Равот» навини экиб, ҳосилдорликни 10 центнерга оширган эдик. 1982 йилдан эътиборан бу нав уруғи областимизда тайёрланмади ва кўпчилик хўжаликлар қатори биз ҳам уни ололмадик. Бу ҳақда район қишлоқ хўжалик ишлаб чиқариш бошқармасига қилган мурожаатларимиз зое кетди. Охир-оқибат ўша йили «Тошкент-1» ва «Уйчи» навларини, 1983 йилда эса «Тошкент-1» ва қисман «АН-1» навларини экдик. Афсус, кутилган натижага эришилмади. Ҳосилдорлик дастлабки йили 35,6 центнерга, кейинги йили эса 31,6 центнерга тушиб кетди. Ўтган йили эса барча пахта майдонимизга «Тошкент-6» навини эккан эдик.

Йўқ, бу билан мен ҳамма айбни навга ағдариб, хатоларимизни зиммамиздан соқит қилмоқчи эмасман. Лекин барибир бизни изтиробга солган бир фикрни айтиш лозим деб ўйлайман. Маълумки, «Тошкент-6» нави тажрибадан ўтган, серҳосил навлардан. Бироқ, район хўжаликларига етказиб берилган уруғлик тўртинчи репродукция, учинчи классга оид бўлиб, сифатсиз, ундириб олиш учун яхши тайёрланмаган эди. Натижада экишни қулай ва соз муддатларда тугаллаган бўлсакда, гектарларимиз ола бўлиб қолди. 100 гектар ерга қайта-қайтадан чигит ташлашга тўғри келди. Ниҳолларга биринчи сув бериш ва озиқлантиришни муддатидан 15 кун кеч бошлашга мажбур бўлдик. Ғўза парваришидаги кейинги босқичлар ва йиғим-терим ишлари ҳам ниҳоятда чўзилди.

Ўзимиз йўл қўйган катта хатолардан яна бири пахта заракунандаларига қарши курашда мустақил равишда иш юритмаганлигимиз бўлди: колхозимиз ҳар йили давлатга 17 тоннага яқин пилла етказиб беради. Озуқа манбаимиз ҳисобланган тутлар эса асосан карталар оралиғида, дала йўллари ва ариқлар бўйларида ўсади: пилла қурти боқиш айни авж олган паллада ғўза ниҳолларини ширадан ҳимоя қилиш учун заҳарли химикатлардан деярли фойдаланмадик. Шунинг оқибати ўлароқ 70 фоиз майдондаги ғўзаларимизни шира босиб, ҳосилдорликка жиддий путур етказди.

Техникадан, маҳаллий ва минерал ўғитлардан, ер ва сувдан фойдаланишда ҳам нотўғри йўл тутганлигимиз мана қандай натижаларга олиб келди: биз ўтган йили ҳар гектар ердан 1400 сўмдан даромад қилдик. Аввалги йили эса бу кўрсаткич 1790 сўмни ташкил этган эди. Шунга кўра йиллик даромадимиз аввалги йилгига нисбатан 450 минг сўм кам — 1 миллион 600 минг сўм бўлди. Бир центнер пахта етиштириш учун аввалги йилгидан 11 сўм кўп — 49 сўм маблағ сарфладик.

Шу ўринда айрим мулоҳазаларимни айтиб ўтишни истардим: кейинги йилларда БИ-58, АНТИО препаратлари ҳашаротларга қарши курашда аввалгидек самара бермай қўйди. Аксинча, баъзан фойдали ҳашаротларни ҳам қириб юбориб, ғўза касалликлари янада авж олиши ҳоллари ҳам рўй бермоқда. Шунинг учун эндиликда янги препаратлардан, айниқса, биологик методдан кенгроқ фойдаланиш лозимлигини даврнинг ўзи тақозо этмоқда. Районда марказлаштирилган биолаборатория очиш, менимча, мақсадга мувофиқ бўларди.

— Ҳосилдорликнинг пасайиб кетишига олиб келган камчиликлар аниқ. Муаммолар нималардан иборат ва уларни ҳал этиш учун бошқа ташкилот, корхоналарнинг ёрдами қандай бўлиши лозим деб ҳисоблайсиз?

— Дарвоқе, олдимизда ечимини кутаётган анчагина муаммолар бор. Улардан энг муҳими колхозимизнинг юқори қисмидан ўтган Полвонов номли Тошкент канали билан боғлиқ. Май ойидан бошлаб сув сиғими 90 куб метр бўлган бу канал тўлиб оқа бошлайди. Ерларимиз ўтлоқли-botқоқ, қора тупроқли ва сариқ тупроқли қирлик-нотекис майдонлардан иборат бўлганлиги туфайли ҳар йили 400 гектар пахта майдонимиз шўрлаб кетади. Ҳатто ёз фаслида чопиқ тракторлари пахтазорда ботиб қолган ҳоллар ҳам тез-тез бўлиб туради. Канал яқинидаги пайкалларимизни эса ажриқ-чим босиб, кўллаб ётади.

Шуни назарда тутиб, 1983 йилда «Узгипрозем» институтининг лойиҳасига асосан колхозимизда 840 гектар майдонни капитал текислаш ва мелиоратив ҳолатини яхшилаш ишлари бошлаб юборилди. Шундан суғориладиган 100 гектари 1984 йил баҳоригача тайёрланиши керак эди. Афсуски, «Граждансторой»нинг 4-механизациялашган кўчма колоннаси ишчи-хизматчиларининг масъулиятсизлиги оқибатида бу майдон фойдаланишга топширилмади. Агар биз шунча ерда пахта етиштирганимизда қўшимча равишда 280—300 тонна ҳосил олган бўлардик.

Иккинчи муаммо: ишлов бериш давомида культиватор органларининг кўпчилик эҳтиёт қисмлари, айниқса, ғозпанжалар, норальниклар, минерал ўғит солувчи сапожоклар етишмаслиги ишнинг сифатсиз бажарилишига сабабчи бўлаяпти. «Сельхозтехника» район бирлашмаси раҳбарлари эса ваъдабозликдан нарига ўтишмаяпти.

Кейинги йилларда хўжаликларга нормадагидан 25—30 процент кам минерал ўғит етказиб берилмоқда. Шунга кўра биз маҳаллий ўғитни кўпроқ жамғармоқдамиз. Аммо барибир бу ўзини оқламайди. Фақат маҳаллий ўғит эвазига ҳосилдорликни ошириб бўлмайди. Илғор тажрибалардан маълумки ерга талаб қилинган нормадаги минерал ўғит солиш унинг самарадорлигини ошириб, узоқ йиллар катта фойда олиш имконини беради.

— Колхоз меҳнаткашлари ўтган йил сабоқларидан қандай хулоса чиқариб олдилар? Ҳозирги кунда қолоқликни тугатиш учун Ўзбекистон Компартияси Марказий Комитетининг XVI пленуми қарорлари асосида қандай тадбирлар амалга ошириляпти?

— Маълумки, пленум партия, совет, хўжалик органлари зиммасига қишлоқ хўжалигига индустриал технологияни кенг жорий этиш, ерлардан фойдаланиш, суғориладиган ҳар бир гектар майдоннинг самарадорлиги кескин оширилишини таъминлаш, маҳсулот сифатини яхшилаш, раҳбарлик органларини малакали, қобилиятли ходимлар билан мустаҳкамлаш каби вазифаларни юклади. Биз пленум материалларини пухта ўрганиб чиқдик. Шу асосда энг аввало кадрлар масаласини жиддий ҳал этдик. Жумладан, ўтган йили ғўза парваришида пала-партишликка йўл қўйганлиги, меҳнат интизомини сусайтириб юборганлиги ҳамда хўжалик ҳисобини юритишдаги хатолари учун А. Чинорбеков, А. Абдукаримов, Н. Пак ўртоқлар вазифаларидан озод қилинди. Уларнинг ўрнига иқтидорли, малакали кадрлар — тажрибали деҳқон-чорвадор Д. Сулаймонов, ўрта махсус маълумотга эга И. Эгамбердиев, илғор колхозчи О. Қўзибоевлар тайинланди. Механизация бўйича бош инженерлик вазифаси эса махсус олий маълумотли Б. Бердиевга топширилди.

КПСС Марказий Комитети 1984 йил октябрь Пленуми қарорлари асосида ирригация ва мелиорация ишларини яхшилашга ҳам катта аҳамият бераяпмиз. Шудгорлашдан олдин 500 гектар майдоннинг ҳар гектарига 15—20 тоннадан компост аралаш маҳаллий ўғит чиқардик, 120 гектар ерга 300 килограммдан аммофос солиб ҳайдадик. Капитал текислаш ишлари ниҳоясига етказилган 100 гектар ер сифатли шудгорланиб, 12 минг тонна товуқ гўнги солинди. Бундан ташқари, ҳозирга қадар 28 та чопиқ трактори, 22 та чигит экиш ва 6 та каноп экиш сеялкаси, 90 комплект сихмола, 17 та мола ва бошқа механизмлар мавсумга тахт қилиб қўйилди. Айни кунларда эса ернинг захини қочириш ва ер ости сувларини йўқотиш учун 3 та экскаваторчилар бригадаси қизғин иш олиб боряпти. Улар баҳоргача 29 километр узунликдаги асосий сув тармоқларини тозалайдилар.

Колхоз правлениеси ва партия ташкилоти ҳамкорлигида ишлаб чиқилган тадбирларга кўра йил давомида бригадалар ўртасида ўзаро социалистик мусобақа кенг авж олдирилади. Бу йилдан эътиборан қолоқ бригадалар илғор бригадаларга бириктиб қўйилди. Ўзаро текширишн мунтазам равишда партия ташкилоти оталиғидаги сифат комиссияси аъзолари томонидан ўтказилиб, муҳокама қилиб борилади.

Шу тариқа 1985 йилда ҳосилдорликни ошириш ҳисобига таннархни арзонлаштириб, маҳсулот етиштиришга сарфланадиган харажатларни имкони борича қисқартиришга ҳаракат қиламиз. Бу эса пахта ҳосилдорлигини 32 центнерга, каноп ҳосилдорлигини 187 центнерга етказиб, колхозимизнинг аввалги шуҳратини қайта тиклаш борасидаги дастлабки қадамимиз бўлади.

Суҳбатни А. ҲАЙДАРОВ олиб борди.

ХАЛҚАРО АҲВОЛ

ДЎСТЛИК ВА ҲАМКОРЛИКНИНГ ЯНГИ ИФОДАСИ

МАНАГУА, 11 февраль. (ТАСС). Дори-дармон ва медицина асбобларидан катта бир туркуми Никарагуа Қизил крестига тантанали равишда топширилганлиги совет халқининг сандиночилар халқ революцияси билан дўстлиги ва ҳамкорлигининг янги ифодаси бўлди. Ана шу дори-дармон ва медицина асбоблари қишлоқ касалхоналари, госпиталлар, армия касалхоналари учун мўлжалланган.

Совет туҳфаси топширилиш маросимида сўзга чиққан Никарагуа соғлиқни сақлаш министри Леа Гидо хоним СССР халқи ва ҳукумати Никарагуа учун оғир бўлган кунларда унга катта мадад бераётганликларини таъкидлаб ўтди. Совет Қизил крестининг туҳфаси — ишчилар, деҳқонлар, сандиночи халқ армиясининг жангчилари юксак даражада қадрлаётган инсонпарварлик ёрдамининг бир қисмидир холос. Чинандега департаментида, деди у, Совет—Никарагуа дўстлиги номидаги Совет госпитали уч йилдан буён ишлаб турибди. Госпиталь ходимлари минглаб никарагуаликларни даволадилар. Манагуадаги ишчилар яшайдиган районлардан бирида СССРнинг кўмаги билан 400 ўринли катта касалхона барпо этилади, деди соғлиқни сақлаш министри.

ЖАҲОН ШАҲАРЛАРИ ВА ПОЙТАХТЛАРИДА

◆ УЛАН-БАТОР. Осиёда энг катта китоб омборларидан бири — МХР давлат халқ кутубхонасининг фондига яна бир шоҳ асар қўшилди. XVII асрда монгол астрологлари тузган юлдузли осмон картаси сақлаш учун бу ерга келтирилди. Картанинг аниқлиги 1981 йил Совет—Монголия биргаликдаги космик учиши чоғида тасдиқланганди.

◆ ИСТАМБУЛ. Туркиянинг Истамбул шаҳрида метрополитен қуриш лойиҳасини амалга ошириш соҳасида иш бошлашга қарор қилинди. Мутахассисларнинг фикрича метро—мамлакатда энг катта — аҳолиси 5 миллионли шаҳарнинг ғоят ўткир транспорт проблемасини ҳал этувчи бирдан-бир имкониятдир.

ҲИНДИСТОН ПОЛИЦИЯСИНИНГ ЧОРАЛАРИ

ДЕҲЛИ, 11 февраль. (ТАСС). Жамму ва Кашмир штатининг Ҳиндистондан ажратилиши учун ҳаракат қилаётган покистонпараст сепаратчи гуруҳларнинг юздан зиёд безориларини Ҳиндистон полицияси қамоққа олди, деб хабар қилади «Ҳиндустан таймс» газетаси. Экстремистлар штатда 11 февраль куни «Кашмир озодлиги фронти» деб аталган яширин террорчи ташкилотнинг асосчиларидан бири — Мақбул Бхаттани «хотирлаш куни»ни ўтказишларига йўл қўймаслик мақсадида маъмурлар шундай чораларни кўрдилар. М. Бхатта қонли жиноятлар қилинганлиги учун Ҳиндистон судининг ҳукми билан бундан бир йил муқаддам қатл этилган эди.

Сепаратчиларнинг йиғинида «Пиплз конференс», «Пиплз лиг», «Махази-азади», шунингдек «Кашмир озодлиги фронти» каби экстремист ташкилотларнинг газандалари иштирок этишни мўлжалламоқдалар. Матбуотнинг ёзишича, террорчилар Англия ва Покистон разведка хизматлари билан чамбарчас боғланган. Нифоқчиларни қамоққа олиш чоғида Ҳиндистон ҳукуматига қарши қуролли курашга даъват этувчи қўпорувчилик руҳидаги кўп миқдордаги китоблар топилган.

Маҳаллий матбуот шунга эътиборни жалб қиладики, кейинги вақтларда экстремистлар ва уларнинг ортида турган Ғарб разведка марказлари Покистон билан чегарадош Жамму ва Кашмир штатидаги вазиятни беқарор қилишга зўр бериб уринмоқдалар.

ИСРОИЛ БОСҚИНЧИЛАРИНИНГ ИҒВОГАРЛИКЛАРИ

БАЙРУТ, 11 февраль. (ТАСС). Жанубий Ливандан олинган хабарларга кўра, босқинчи қўшинлар Сайда ва унга туташ районлардан олиб кетилиши арафасида Исроил босқинчилари зўр бериб тартибсизликлар чиқаришга уринмоқдалар, шаҳарда ваҳимани кучайтирмоқдалар. Босқинчилар Сайда портида ҳамма ёқни алғов-далғов қилиб, балиқ овловчи ўнлаб катта қайиқларни йўқ қилдилар, шу тариқа улар маҳаллий балиқчиларнинг оилаларини бирдан-бир кун кечириш манбаидан маҳрум этдилар.

Айни вақтда Ливан ватанпарварлари Исроил босқинчилари билан уларнинг гумашталарига зарбалар уришни давом эттирмоқдалар. Улар мамлакатнинг Тель-Авив босиб олган жанубий районларида бир қанча жанговар операцияларни ўтказдилар. Чегара зонасида босқинчиларнинг механизациялаштирилган соқчиларига ҳужум қилинди. Тир районида Исроил бронетранспортёри партизанлар қўйган минага дуч келиб, портлаб кетди. Ватанпарварлар Набатия яқинида босқинчиларнинг позициясига ҳам ҳужум қилдилар. Босқинчилар аскарлари ва техникасидан талофот кўрди.

Ливан партизанлари Магдуш аҳоли пунктида Тель-Авив қарамоғида бўлган «Жанубий Ливан армияси» деб аталмиш қўғирчоқ армиянинг позицияларига ҳужум қилдилар. Ана шу операция натижасида ўқ-дори омбори портлатилди, иккита ҳарбий юк машинаси яксон қилинди. Сотқинлар орасида ўлганлар ва жароҳатланганлар бор.

◆ **Буюк Британияда АҚШ лицензияси бўйича «Меррелл-Доу» фирмаси томонидан ишлаб чиқарилаётган дебендокс препарати билан боғлиқ можаро кучайди. Бу препарат ҳомиладор аёллар томонидан қабул қилиниши натижасида 700 га яқин инглиз оиласи зиён кўрди. Бу оилаларда ногирон болалар туғилди. «Морнинг стар» газетасидан олинган ушбу суратда Лондонда препаратни қабул қилишдан зарар кўрган оилалар иштирокида ўтказилган намойиш тасвирланган. Намойишчилар инсонлар саломатлигига путур етказаётган корпорацияларга ўз норозиликларини билдирдилар.**

ТАСС фотохроникаси.

ФАН ЯНГИЛИКЛАРИ — АМАЛИЕТГА

КАСАЛЛИКНИ... ТЕХНИКА АНИҚЛАЙДИ

Машина диагностикаси... Бу ибора эндиликда республикамиз пойтахтидаги йирик шифохоналарда тез-тез тилга олинадиган бўлиб қолди.

Ўзбекистон ССР Фанлар академияси «Кибернетика» илмий ишлаб чиқариш бирлашмаси олимлари томонидан тавсия этилган ана шу усул даволаш ишларини янада яхшилаш, хасталик ҳолатларини тезликда аниқлаш имконини бераётир. Илмий марказ тавсияси билан машина диагностикаси Тошкент шаҳар врачлар малакасини ошириш институти кафедраларида ҳам жорий этилди.

Институтнинг «юқумли касалликлар» кафедрасида ҳам бундай диагностика маркази иш бошлади. Бунинг учун кафедра олимлари ва врачлари илмий кузатишлар олиб бораётган клиникага «Телетайп-1» қурилмаси ўрнатилди. Ана шу аппарат орқали беморларнинг аҳволи, қандай даволаш усулларига муҳтожлиги каби маълумотлар бериб борилади. Диспетчер-медицина ҳамшираси хасталик диагностикаси билан боғлиқ ўзгаришларни даволовчи врачга шу усулда маълум қилади.

«Кибернетика» илмий ишлаб чиқариш бирлашмасининг ҳисоблаш марказида жойлашган «Телетайп-2» аппарати томонидан қабул қилиб олинадиган ана шу маълумотлар асосида электрон ҳисоблаш машинаси беморнинг хасталик белгиларини «таҳлил» қилиб чиқаради ҳамда унинг натижаларини алоқа канали орқали яна шифохонага етказиб беради.

А. АЛИЕВ.

Алишер Навоий таваллудининг 544 йиллиги

АДАБИЁТИМИЗ БОБОКАЛОНИ

ИНСОНИЯТНИНГ шундай улуғ даҳолари борки, уларнинг ижоди устидан вақт ҳам ўз ҳукмини ўтказаолмайди. Бундай улкан даҳолар қаторида ўзбек халқининг ажойиб фарзанди, буюк шоир ва мутафаккир, олим ва давлат арбоби Алишер Навоий ҳам борлиги билан ҳақли равишда фахрланамиз.

Алишер Навоий ўзбек адабиётида катта ислоҳ ясади, уни ҳам мазмунан, ҳам шаклан янгиликлар билан бойитди ва гўзаллаштирди. Шоирнинг бир-биридан дилбар ғазаллари ва мухаммаслари, пурмаъно рубоий ва ҳикматлари, «Хамса» таркибига кирган ажойиб достонлари, бошқа мавзу ва характердаги турли асарлари бугунги кунда фақат ўзбек китобхонларининггина эмас, балки жаҳон халқларининг маънавий мулкига айланган. Айниқса, Улуғ Октябрь инқилобидан сўнг Алишер Навоий қолдирган бадиий меросдан чинакам маънода миллион-миллион оддий кишилар баҳраманд бўлдилар.

Эндиликда буюк сўз санъаткорининг асарлари кўпгина жаҳон тилларига таржима қилинган. Алишер Навоий яратган бой бадиий меросни ўрганувчи ва тарғиб қилувчи навоийшунослик соҳасида ҳам борган сари янгидан-янги ютуқлар қўлга киритилмоқдаки, буларнинг ҳаммаси даҳо шоирнинг бебаҳо адабий хазинасидан ҳали жуда кўп авлодлар маънавий озуқа олишига хизмат қилиши муқаррар.

Шу кунларда республикамизнинг қатор шаҳар ва қишлоқларида Алишер Навоий туғилган куннинг 544 йиллиги кенг нишонланмоқда. Жойларда ўтаётган конференция, адабий кеча ва учрашувлар ҳамда шеърият оқшомларида адабиётимиз бобокалонининг асарларидан намуналар жаранглам оқда. Халқимиз ўзининг асл фарзанди номини, унинг ноёб истеъдоди яратган китобларни чексиз ифтихор билан тилга олмоқда. Бу Алишер Навоий асарлари ҳамиша халқ қалбида яшаяжагини тасдиқлайди.

ИККИ ҒАЗАЛ

Алишер НАВОИЙ

Эй сабо, ҳолим бориб сарви хиромонимға айт,
Иғларимнинг шиддатин гулбарги хандонимға айт.
Буки онинг аҳду паймонида мен ўлсам доғи,
Яхши фурсат топсанг ул бад аҳду паймонимға айт.
Буки онинг зулфи зуннорида диним ҳосили,
Куфр ила бўлмиш мубаддал номусулмонимға айт.
Буки қилмишмен жаҳону жонни онинг садқаси,
Юз туман жону жаҳондин яхши жононимға айт.
Буки юз жон садқаси қилсам пушаймон бўлмоғум,
Васлиға бир ваъда қилғондин пушаймонимға айт.
Буки юз минг фитна кўзлук бўлса пайдо онсизин,
Қилмоғум наззора ҳаргиз кўзи фаттонимға айт.
Буки чок айлаб яқо усрук чиқар эл қасдиға,
Мен ўлуб, эл жон топар бебоки нодонимға айт.
Даҳр боғи гуллари ҳуснин вафосиз эркании
Юзи гул, жисми суман, кўйи гулистонимға айт.
Эй Навоий, ҳеч гулшаннинг сениндек хушнаво
Булбули йўқ эрканин шоҳи сухандонимға айт.

Кеча келгумдур дебон ул сарви гулрў келмади,
Кўзларимга кеча тонг откунча уйқу келмади.
Лаҳза-лаҳза чиқтиму чектим йўлида интизор,
Келди жон оғзимғаву ул шўхи бадхў келмади.
Оразидек ойдин эрканда гар этти эҳтиёт,
Рўзгоримдек ҳам ўлгонда қоронғу келмади.
Ул париваш ҳажридинким йиғладим девонавор,
Кимса бормуким анга кўрганда кулгу келмади.
Кўзларингдин неча сув келгай деб ўлтурманг мени,
Ким бори қон эрди келган бу кеча сув келмади.
Толиби содиқ топилмас, йўқсаким қўйди қадам,
Йўлғаким аввал қадам маъшуқа ўтрў келмади.
Эй Навоий, бода бирла хуррам эт кўнглунг уйин,
Не учунким бода келган уйга қайғу келмади.

ШОИРА ПОРТРЕТЛАРИ

Социалистик Меҳнат Қаҳрамони, шоира Зулфиянинг серқирра ижоди халқимизга жуда яхши таниш. У маҳорат билан яратган кўпгина асарлар ўқувчилар ўртасида катта шуҳрат қозонган.

Истеъдодли рассом Т. Қўзиев «Зулфия» деб номланган картина яратди. Унда шоиранинг теран образи ўз аксини топган. Ёш рассом Ф. Турсунов эса янги асарини «Зулфия портрети» деб атади. Рассомлар бу ижод намуналарини шоира таваллудининг 70 йиллигига совға этиш ниятидалар.

И. ИНОҒОМОВ.

ЎША ЖАНГ УНУТИЛГАНИ ЙЎҚ

Тошкент ирригация ва қишлоқ хўжалигини механизациялаш инженерлари институтининг музейига янги бир экспонат қўшилди. Диорама шу ўқув юртининг фронтга кетган студенти капитан Виктор Малясов қатнашган жангни тасвирлайди. Шу жангдаги жасорати учун В. Малясовга Совет Иттифоқи Қаҳрамони унвони берилганди.

В. Малясов ирригатор инженер бўлишга тайёрланар, унумсиз ерларни экинзорларга айлантиришни орзу қиларди, лекин уруш бошланиб, у Ватан ҳимоячиларининг сафларига бориб қўшилди. Тошкентлик ёш рассомлар И. Матвеев ва В. Ткаченко Днепрни кечиб ўтишда гражданин ва жангчи гвардиячи капитан Малясовнинг энг яхши ҳислатлари намоён бўлган жанговар эпизодни тасвирлашга қарор қилдилар. Авторлар жанг манзарасини тиклаш учун улуғ Ватан уруши тўғрисидаги адабиётларни ўқидилар, фотоматериалларни кўздан кечирдилар, уруш ветеранлари билан учрашдилар. Днепрни кечиб ўтиш қатнашчиси, институт муаллими В. П. Судаков диорамани яратишда бош консультант бўлди.

(ЎзТАГ).

РЕСПУБЛИКАМИЗ БЎЙЛАБ

ХУШХАБАРЛАР

КИЧКИНТОЙЛАР ТЎҒРИСИДА ҒАМХЎРЛИК

Наманган аврли газламалар бирлашмасининг Балиқчидаги филиалида болалар боғчаларида ўринлар учун навбат кутишга чек қўйилди. Бу ерда янги болалар комбинати ишга туширилиб, бир йўла 160 кичкинтой қабул қилинди. Болалар боғчаси янги корхонанинг социал ривожланиши плани асосида қурилди.

ЯХМАЛАККА ҚАРШИ

◆ **Самарқанд давлат университети физик ва коллоид химия кафедрасининг олимлари кислотали эритма чиқиндиларидан олган химиявий модда йўлларда қор ва яхнинг эришини тезлаштиришга кўмаклашади. Бу модда автомашиналарнинг металлдан ишланган қисмларининг занглаш хавфини камайтиради, автопокришкаларнинг йўлда яхши юришини таъминлайди. Давлат автоинспекциясининг вакиллари шу моддани синаб кўриш вақтида унга юксак баҳо бердилар. Олимлар кислотали эритма чиқиндиларини ўрганиб, ундан металлни шлифовка қиладиган арзон паста, шунингдек бўяйдиган моддалар олдилар.**

СУВДА ГИМНАСТИКА

Зарафшонда сувда гимнастика соғломлаштириш машқларининг янги тури — гидроаэробика ўтказила бошланди. Дастлабки шундай группалар «Прогресс» сузиш ҳовузида очилиб, меҳнаткашлар орасида тез шуҳрат қозонди.

Спорт мастери В. Я. Барбашов янги гимнастика машқларини жорий этиш ташаббускори бўлди. У ҳозир ёш тренер-инструкторларга шу хилдаги машғулотлар ўтказиш тажрибасини ўргатмоқда.

БОЛАЛАР САЛОМАТЛИГИ ЙЎЛИДА

◆ **Наманган областидаги Янгиқўрғон район стоматология поликлиникаси ҳузурида болалар кабинети очилди. Бу ерда тиш докторлари райондаги барча умумий таълим мактаблари ўқувчиларини қабул қиладилар, графикка биноан мунтазам равишда профилактика кўригидан ўтказадилар ва даволайдилар. Кўчма стоматология амбулаторияси бир йилда икки марта райондаги мактабгача болалар тарбия муассасалари кичкинтойларини текширади ва даволайди.**

ҚЎҚОН ШИРАВОРЛАРИ

Қўқон нон комбинатида табиий асал қўшилган вафли ишлаб чиқариш ўзлаштирилди. Новвойларга асални яқин атрофдаги совхозлар етказиб бермоқда. Комбинат коллективи қўқонликлар дастурхонига таклиф этган янгиликлар орасида зардоб қўшиб тайёрланган 400 граммли нон, «Сказка» торти бор.

МАҲСУЛОТ СИФАТИНИ ЯХШИЛАБ

◆ **Фарғонадаги ёғ-мой комбинатида мойли кислоталарни тозалайдиган цех фойдаланишга топширилди. Бу эса корхона ишлаб чиқараётган атир совуннинг сифатини ва кўринишини яхшилашга имкон беради.**

(ЎзТАГ).

Редактор
Н. НАСИМОВ.

ЎРТА ОСИЁДА ЯГОНА

ҲАМШАҲАРЛАР, СИЗЛАР УЧУН

МЕБЕЛЛАР УЙИ

◆ **ФОЙДАЛИ МАЙДОНИ 2,5 МИНГ КВАДРАТ МЕТР**
◆ **60 ХИЛИНИ КЎРАСИЗ**
◆ **КОРХОНАДАН—УЙИНГИЗГА**

Юнусобод массивида қуриб битказилган янги 36-мебеллар уйи магазинининг эшиклари кенг очилди. 2,5 минг квадрат метрлик савдо залига қўйилган мебеллар, гилам ва поёндозлар, ёдгорлик ва эсдаликлар кўз олдимизда ял-ял товланиб турибди. Бу буюмлар ўз ватандошларимиз қўли билан шунчалик гўзал қилиб ишланганки, чет эллардан келтирилганлари улар олдида ип эшолмайди

— Интерьерларга қўйилган мебелларнинг ўзидан 60 хилини кўриб турибсиз, — дейди магазин директори Тўхтамурод Тожиев. — Улар Тошкент, Андижон, Фарғона, Олмалиқ ва бошқа шаҳарларда тайёрланган. Келган харидор оила аъзолари билан бамаслаҳат меҳмонхона ва ошхона, ётоқхона ва ишхонабоп гарнитураларни бирма-бир кўздан кечириб чиқади. Уларнинг ҳаммаси алоҳида хоналарда намойиш этиляпти. Биргина ётоқхонабоп гарнитураларнинг ўзидан тўрт хили намуна сифатида қўйилган.

Болалар мебелини айтмайсизми, ниҳоятда қулай ва гўзал. Кўнглингизга ёққанига буюртма бериб, пулини тўлайсизда уй адресингизни қолдирасиз,. Буюртма қилган мебелингиз тайёр йиғилган ҳолда корхонадан тўғри уйингизга элтиб берилади. Савдонинг бу усули харидорларни ортиқча ташвишлардан халос этади. Мебелларни нақд пулдан ташқари кредитга ҳам олиш мумкин. Бу борада хизмат бюроси сизга кўмаклашади.

Бундай хилдаги магазинлар дастлаб Болтиқбўйи республикаларида қурилган эди. Улар қулай ва кўркам бўлганлиги учун ҳам «Кисловодск» модели деб аташди. Шу андоза асосида «Ташжилпроект» институти инженерлари яна ҳам такомиллашган лойиҳа тузиб чиқишди. 4-трест қурувчилари лойиҳа асосида Аҳмад Дониш кўчасида уни бунёд этишди.

Бинокорларга «Ташхозторг»нинг қурилиш бригадаси, шаҳар ижроия комитетининг хўжалик ҳисобида ишловчи қурилиш бошқармаси коллективи ёрдам берди. Шаҳар Бош савдо бошқармаси бошлиғининг ўринбосари В. А. Горенков, қурилаётган объект директори Т. Тожиев ишнинг тез ва соз боришини таъминладилар. Кўпчилик кучи ва ғайрати билан Ўрта Осиёда ягона ҳисобланган янги мебеллар уйи шаҳримиз юзини кўрди. У ҳозир ўтганнинг ҳам, кетганнинг ҳам эътиборини ўзига тортиб турибди.

Магазин уч секцияга бўлинган. Бир томонда мебелларга буюртмалар қабул қилинаётган бўлса, иккинчи томонда ранго-ранг гиламлар, жозибали ёдгорликлар билан савдо қилиняпти. Стендларда бир йўла 150 тэ гилам кўрикка қўйилган. Айланма саҳнада ҳам чет эл мамлакатлари ва Ўрта Осиё корхоналарида тўқилган гиламлар ўзини кўз-кўз қилиб турибди. Поёндозларни айтмайсизми, бири-биридан чиройли. Уйингизга мослаб исталган ҳажмда улардан қирқиб олишингиз мумкин. Поёндозларнинг четлари титилмасин учун шу ернинг ўзида махсус машинада букиб беришади. Комсомол-ёшлар бригадалари сизнинг хизматингиздадир. Маслаҳат зарур бўлса консультантларга мурожаат қилишингиз мумкин.

Юнусобод массивидаги кўп қаватли уйларга кўчиб ўтаётган оилалар ғоятда мамнун. Магазиндаги молларнинг ҳаммаси янги уйлар учун жуда ҳам зарур. Мана энди квартиралар кўнгилдагидек мебел ва гиламларга тўладиган бўлди. Хизматнинг қулайлигини айтмайсизми. Қани энди шундай замонавий магазинлар бошқа турар-жой массивларида ҳам бунёд этилса. Шунда ҳамшаҳарларимизнинг маданий буюмларга бўлган эҳтиёжлари яна ҳам тўлароқ қондирилган бўлар эди.

Ж. НОСИРОВ.

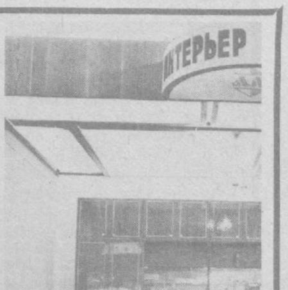

Суратларда: ўнгда намунага қўйилган мебеллар. Чапда сотувчи Марғуба Ортиқова ва магазин директори Тўхтамурод Тожиев намуна учун қўйилган поёндозларни кўздан кечиришяпти.

А. Абалян фотолари.

СПОРТ

ФУТБОЛЧИЛАР ТАЙЁРЛАНМОҚДА

СССР терма командаси Италияга жўнаб кетди. Футболчиларимиз жаҳон чемпионлари мамлакатида учта халқаро ўртоқлик учрашувини ўтказишади. 13, 16 ва 20 февралда бўладиган ана шу ўйинларга мамлакат терма командаси катта тренери Э. Малофеев 18 футболчини танлаб олди. Рўйхатга кирган футболчиларнинг ҳаммаси Ҳиндистонда ўтказилган Жавохарлал Неру хотира турнирида иштирок этиб, биринчи ўринни олишган эди.

Маълумки, совет футболчилари 17 апрелда Швейцария командаси билан саралаш ўйинини ўтказишади. Италиядаги сафар ва Тбилиси шаҳрида 27 мартда ўтказиладиган контроль учрашувлар расмий ўйин олдидан жиддий синов бўлади.

ПЕШҚАДАМЛАР САФИДА

Ригада давом этаётган мамлакат чемпионатида кечиктирилган учрашувлар ўйналганда тошкентлик Георгий Аъзамов имкониятлардан яхши фойдаланиб, очколарини 6,5 тага етказди ва пешқадамлар сафидан ўрин олди. 12 турдан сўнг Гаврилков, Соколов, Эйнгорнда — 7,5 тадан, Черинида — 7 та, яна тўрт шахматчи, шу жумладан Г. Аъзамовда — 6,5 тадан очко бор.

ТЕЛЕВИДЕНИЕ

БУГУН

МОСКВА— I. 9.00— Время. 9.50 — Горнчилар, қаердасиз! 10.20 — Темир оқим. Бадиий фильм. 12.00— Телефильм. 12.25 ва 15.00— Янгиликлар. 15.20 — Нижнекамск варианти. 15.40 — Концерт. 15.55 — Мухбирларимиз ҳикоя қиладилар. 16.25 — Заминим —тақдирим. 17.15 — Сенинг ленинча кутубхонанг. 18.00— Концерт. 18.15— Фан ва турмуш. 18.45 —Инсон ва қонун. 19.15—Дунё воқеалари. 19.30 — Ҳамма нарсани билишни истайман. 19.40 — Макбет. Спектакль 21.30 —Время. 22.15— Халқ куйлари. 22.30 — Хоккей. Динамо — Торпедо. 23.05— Дунё воқеалари.

МОСКВА—II. 9.00— Гимнастика. 9.15— Ҳужжатли фильм. 11.55 — Газ саноатини автоматлаштириш ва бошқариш. 12.05 Шахмат мактаби. 12.55 — П. Лумумба номли Халқлар дўстлиги университетининг 25 йиллигига. 16.00 ва 18.30— Янгиликлар. 18.50 — Қурилиш ва архитектура. 19.00 — Ритмик гимнастика. 19.30 — Кўплаб сифатли товарлар етказиб берайлик. 20.00 — Одамлар деб яша. 20.30 — Тунингиз хайрли бўлсин, кичкинтойлар. 20.45 — «...16 ёшгача ва ундан катталар. 21.30 — Время. 22.15— Аревик. Телевизион бадиий фильм. 1—серия.

ТОШКЕНТ — I. 18.00— Янгиликлар. 18.15 —Мультфильм. 18.25—Шоирлар— болаларга. 19.00 —Миллионлар ленинча университети. 19.30 — Ахборот. 19.45 — Халқ жасорати саҳифалари. 20.30— Ахборот. 20.50 — Концерт.21.30— Время. 22.15 — Сара уруғ—ҳосил бўлиқ. 22.40— Оловнинг тизгинланиши. Бадиий фильм. 2-серия. 23.55 — Янгиликлар.

ТОШКЕНТ— II. 9.00—16.05 —МОСКВА. II. 18.15— Бир полк музикачилари. Бадиий фильм. 19.40— Телефильм. 20.00— Тошкент янгиликлари. 20.20— Ўқув программаси. 20.50—Ўзбекистон. 21.00 — Китоб дўстлари. 21.30— МОСКВА—II.

РЕКЛАМА ВА ЭЪЛОНЛАР

ТРАНСПОРТ-ЭКСПЕДИЦИЯ ХИЗМАТИДАН ФОЙДАЛАНИНГ!

Республикамиз шаҳарлари ва энг чекка районларида ўнлаб транспорт — экспедиция агентликлари ва «Узтрансэкспедиция» бошқармасининг қабул пунктлари ишлаб турибди. Аҳолига транспорт — экспедиция хизмати кўрсатишнинг интенсив ривожланиши кишиларни кўплаб юмушлардан озод қилади, вақтни тежаш имконини беради, яхши кайфият бағишлайди. Транспорт агентликлари Ўзбекистон аҳолиси ва меҳмонлари учун ҳар куни 7 миллиондан ортиқ хизмат кўрсатади.

Бизнинг кундалик ҳаётимизда кўплаб воқеалар рўй беради Улардан энг катта ва қувончлиси — янги уйга кўчишдир. Янги уйга кўчиш билан боғлиқ барча муаммоларни ҳал этишда транспорт — экспедиция агентликлари ёрдам беради. Ихтисослаштирилган машиналар ва юк ортувчилар уй анжомларини янги уйга элтиб берадилар, кўчувчилар истаган тақдирда, мебелларни жойлаштириб беришлари мумкин. Транспорт агентликлари бошқа шаҳарларга кўчувчиларга ҳам ёрдам беради: юк ортувчилар юкларни контейнерларга жойлаб, янги адрес бўйича элтиб қўйишади.

Айтайлик, Сиз магазиндан катта буюм сотиб олганингизда нима қилиш керак? Ихтисослаштирилган машина телевизор, холодильник, пианино, мебелни кўрсатилган адресга етказади. Бунинг учун транспорт агентлигининг магазинда жойлашган қабул пунктига мурожаат қилиш лозим. Транспорт агентлиги ёқилғи ва қурилиш материалларини ташиб беришда ҳам кўмаклашади.

Агентликнинг вазифаси фақат аҳоли буюртмаларини ўз вақтида бажаришдан иборат бўлмай, хизмат кўрсатишнинг кишилар учун қулай усулларидан ҳам фойдаланишдир. Бунга отпускаларга чиқиш қизғин мавсумларда ишонч ҳосил қилиш мумкин. Пойтахтимизнинг «Сервис» агентлиги ва унинг область бирлашмаларидаги филиаллари авиабилетлар ва автобус билетларини сотиш билан бирга уларни кўрсатилган адрес бўйича элтиб бериши, мамлакатимиз кўплаб шаҳарларининг меҳмонхоналарида жойларни бронлаштириб қўйишч, куннинг исталган вақтида енгил такси билан таъминлаши, жонажон мамлакатимиз бўйлаб саёҳат учун туристик путевкалар етказиб бериши мумкин.

Тўй ва оилавий тантаналарга хизмат кўрсатиш транспорт агентлиги ходимларининг энг мақбул ишларидан ҳисобланади. Байрамона безатилган «Чайка» ва «Волга» машиналари келин-куёвлар хизматига мунтазир. Меҳмонларни тантаналарга қулай жиҳозланган автобуслар элтиб қўяди.

«Узбектрансэкспедиция» автомобиль эгалари тўғрисида ҳам ғамхўрлик қилади. Улар машиналарини театрлар, меҳмонхоналар, бозорлар, савдо корхоналари олдидаги махсус тўхташ жойларида қолдиришлари мумкин. Агар автомобиль шиналари едирилган бўлса, уларни қайта тиклашда транспорт агентликларининг қабул пунктлари ходимлари ёрдам берадилар.

Ўзбекистон замини саҳийлиги билан машҳур. Томорқа участкаларида республикамизнинг минглаб деҳқонлари мева, сабзавот, полиз маҳсулотларини етиштирадилар. Транспорт — экспедиция агентликлари ушбу маҳсулотларнинг эҳтиёждан ортиқчасини бозорга ёки матлубот кооперациясининг қабул пунктларига етказиб беришга даъват этилган. Қишлоқ аҳолисига қулай бўлиши учун транспорт агентликлари автомашиналар қатновчи махсус маршрутлар ташкил этишаётир. Улар ёрдамида озуқа, ўғитлар, уруғлик, уй ҳайвонлари, паррандаларни ташиш, асалариларни бир ердан иккинчи ерга кўчириб келтириш мумкин. Фақат транспорт агентлигида ёки унинг қабул пунктида буюртмани расмийлаштирсангиз бас. Транспорт агентлиги қишлоқ хўжалик маҳсулотларини бозорлардан шаҳарликларнинг уйларига элтиб беришни ҳам уюштирмоқда. Буюртмани бозорнинг ўзидаёқ расмийлаштириш мумкин.

Сўнгги беш йил ичида «Узтрансэкспедиция» бошқармаси кўрсатаётган хизмат ҳажми 1.6 марта ошди. Ун биринчи беш йилликда бу борада янги қадам қўйилади. Айниқса, қишлоқ жойларда яшовчи аҳолига кўрсатиладиган хизмат ҳажми ўсмоқда.

«УЗТРАНСЭКСПЕДИЦИЯ» БОШҚАРМАСИ БИРЛАШМАЛАРИНИНГ ТЕЛЕФОНЛАРИ:

«КАРАКАЛПАКРЕСТРАНСЭКСПЕДИЦИЯ» — 4-24-44.
«АНДИЖАНОБЛТРАНСЭКСПЕДИЦИЯ» — 4-22-32, 4-32-34.
«БУХАРАОБЛТРАНСЭКСПЕДИЦИЯ» — 4-12-30, 4-34-82, 3-15-16.
«ДЖИЗАКОБЛТРАНСЭКСПЕДИЦИЯ» — 3-15-63, 3-29-24, 2-30-46.
«КАШКАДАРЬЯОБЛТРАНСЭКСПЕДИЦИЯ» — 2-25-05, 2-61-62, 2-26-25.
«НАМАНГАНОБЛТРАНСЭКСПЕДИЦИЯ» — 6-88-45.
«САМАРКАНДОБЛТРАНСЭКСПЕДИЦИЯ» — 2-92-64, 5-62-64.
«СУРХАНДАРЬЯОБЛТРАНСЭКСПЕДИЦИЯ» — 2-90-90, 2-35-04.
«СИРДАРЬЯОБЛТРАНСЭКСПЕДИЦИЯ» — 2-30-55, 2-08-88, 2-46-70.
«ТАШОБЛТРАНСЭКСПЕДИЦИЯ» — 46-89-87, 46-78-07.
«ФЕРГАНАОБЛТРАНСЭКСПЕДИЦИЯ» — 4-18-33, 4-19-35, 4-44-77.
«ХАРЕЗМОБЛТРАНСЭКСПЕДИЦИЯ» — 6-24-93, 6-01-15.
«ТАШКЕНТГОРТРАНСЭКСПЕДИЦИЯ» — 96-19-32, 96-18-20, 96-19-72.

ПАССАЖИРЛАРГА ХИЗМАТ КЎРСАТУВЧИ «СЕРВИС» АГЕНТЛИГИ — 41-80-29.

РЕКЛАМА ВА АХБОРОТ АГЕНТЛИГИ — 33-20-10.

«УЗТРАНСЭКСПЕДИЦИЯ» БОШҚАРМАСИ ТРАНСПОРТ АГЕНТЛИКЛАРИ ХИЗМАТИДАН ФОЙДАЛАНИНГ!

«СПОРТЛОТО» МУХЛИСЛАРИ ДИҚҚАТИГА!

1985 йил январидан бошлаб «СПОРТЛОТО»нинг ютуқлар тиражи унда иштирок этувчиларнинг илтимосига кўра якшанба кунлари ўтказилади.

Ҳар ҳафтанинг якшанба куни эрталаб марказий телевидение орқали «49 дан 6» лотереяси ва «36 дан 5» лотереяси бўйича ўйинлар олиб кўрсатилади.

1985 ЙИЛ ФЕВРАЛИДА

ЮТУҚЛАР ТИРАЖИ

ҚУЙИДАГИ МУДДАТЛАРДА ЎТКАЗИЛАДИ:

17 февралда — 07 ТИРАЖ;
24 февралда — 08 ТИРАЖ.

Ютуқлар тираж ўтказилганидан сўнг 11-кундан бошлаб бир ой давомида тўланади.

05 тиражи бўйича — 14 ФЕВРАЛДАН 14 МАРТГАЧА;
06 тиражи бўйича — 21 ФЕВРАЛДАН 21 МАРТГАЧА;
07 тиражи бўйича — 28 ФЕВРАЛДАН 28 МАРТГАЧА;
08 тиражи бўйича — 7 МАРТДАН 7 АПРЕЛГАЧА.

ЛОТЕРЕЯ ЎЙИНЛАРИДА ҚАТНАШУВЧИЛАРДАН ИЛТИМОС!

Ютуқлар бўйича ёзма равишдаги шикоятни тақдим этишда, албатта сиз билетнинг «БВ» қисмлари ташланган «Спортлото» қутиси номерини кўрсатинг.

Тошкент шаҳрида билетнинг «БВ» қисмларини жўнатиш сўнгги муддати қуйидагича:

пайшанба куни 18.00 гача — фирма киоскаларида;
жума куни 16.00 гача — «Спортлото» бошқармасида (Халқлар дўстлиги проспекти, 11-уй).

СИЗГА ЎЙИНДА ОМАД ТИЛАЙМИЗ!

СПОРТ ЛОТЕРЕЯЛАРИ ЎЗБЕКИСТОН РЕСПУБЛИКА БОШҚАРМАСИ.

ТОШКЕНТ ҲАҚИҚАТИ
/ "Ташкентская правда" /
ОРГАН ТАШКЕНТСКОГО ОБКОМА КОММУНИСТИЧЕСКОЙ ПАРТИИ УЗБЕКИСТАНА И ОБЛАСТНОГО СОВЕТА НАРОДНЫХ ДЕПУТАТОВ

БИЗНИНГ АДРЕС: 700047, ТОШКЕНТ ЛЕНИНГРАД КЎЧАСИ, 32

Редактор қабулхонаси—325351; редактор ўринбосарлари—335885; 325747, 337916, 325748; масъул секретарь—334808, 325353; секретариат—325750. БЎЛИМЛАР: партия турмуши—325778; саноат, капитал қурилиш ва транспорт—325749; қишлоқ хўжалиги—325647; пропаганда—325556; совет турмуши—325645; фан, маданият ва олий ўқув юртлари—325553; адабиёт ва санъат—325767; ахборот, спорт ва ҳарбий ватанпарварлик—325733; хатлар ва оммавий ишлар—334048, 325354; фельетонлар—325556; фотомухбир—325894.

Р. 11070. А. 1639. Ўзбекистон Компартияси Марказий Комитети нашриётининг Меҳнат Қизил байроқ орденли босмахонаси. Тошкент шаҳри. ИНДЕКС: 64684. 1 2 3 4 5 6 7 8 9 10 11 12